

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 1 111. ÅRGANG 15.01.25 – 04.02.25

Fra betong til blyant:
**Arkitektstudentene
vil tegne klassisk**

Side 34

Førstegangskneken 14 | Avslag fra Samfundet 30 | Tips til influensasesongen 46

GRATIS

Les

Under Dusken

på nett!

www.underdusken.no

14

STUDENTER DROPPER UT: Førstegangsknekken tar mange hvert år. Hva er de verste grunnene til at studenter gir seg etter første semester?

24

EN HELT NY IDA: Les om hva som skjedde med Ida Krokeide da hun ble en del av militærregimet *Kompani Lauritzen*.

46

HOST OG HARK: Vi i Under Dusken elsker deg. Derfor har vi samlet våre beste tips for deg som har blitt syk over ferien.

Illustrasjonen på forsiden av forrige utgave av Under Dusken kunne implisere at Krim var russisk. Dette var et uhell. Vi beklager på det sterkeste.

18

ROLIG OG FARLIG: Nidelva er ikke til å spøke med; disse er i beredskap dersom uhellet er ute.

30

PRIVILEGIUM: Å få verv på Samfundet er ikke en menneskerett, men å bli avvist er aldri en god følelse.

52

ZAMBISK ROCK: En sanger som endelig har kommet ut av dvalen sin.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Kjersti Eline Stuen
– Tlf: 909 78 838
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Eline Kielland
– Tlf: 993 23 727
avisnestleder@studentmediene.no

Elfrida Setra
– Tlf: 915 99 673
nettredaktor@studentmediene.no

**ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS**
Helene Hasselknippe
– Tlf: 996 86 866
ansvarligredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Alle Nordli
– Tlf: 920 49 070
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Sigrid Dobbertin
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Stener Storstenvik
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Anna Kongschaug
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Anette Rauan
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Nora Lerkærød Alnes
kulturredaktor@studentmediene.no

FOKUSREDAKTØR
Mathea Alten-Ronæss
fokusredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Mille Eftang Meinich
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Annlaug Marie Evjenth Sørhaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISKSJEF
Hedda Vinje Sand
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Kian Nouri
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Katrine Sætereng (sjef), Karianne Folkvord
Furset, Even Kaushik, Cecilie Bjørnsdatter
Raustein, Bård Flatjord Netland, Benedikt
Erikstad Javorovic, Bendik Brodshaug,
Andrea Barland

GRAFIKERE
Eline Kielland (1-3, 18-23)
Hedda Vinje Sand (9-13)
Heidi Lysegård Fagerheim
(5-8, 14-17, 24-29)
Kristian Nikolai Hansen (30-43)
Emil Moberg Værnes (44-57)

KORREKTURSJEF
Andrea Barland

FORSIDE
Annlaug Marie Evjenth Sørhaug

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF
PENSUM
BRUKT

LEDER

Kjersti Eline Stuen

LEDER I UNDER DUSKEN

Noen ganger er det kjedelige det beste

Om det er fjelltur eller bytur: Varsomhet kan redde liv.

Et nytt år, et nytt semester og samme, gamle snøkaos. I Trondheim ruver brøytekantene langs glatte fortau. Det skiftende været kan være årsak til store og små ulykker.

I denne utgava av Under Dusken kan du lese om den dramatisk høye ulykkesstatistikken i Nidelva de siste åra. Flesteparten av de som skjuler seg bak disse tallene er unge menn og flesteparten har promille.

Unge, feststemte mennesker finner vi mange av på universitetet. Vi studenter kan være mer løsslupne og risikovillige enn andre trøndere, enten det er på fylla eller på skitur i Bymarka.

Snøkaos og glatte veier er ikke noe nytt i Trondheim. Likevel er mange studenter tilflyttere og ikke like vant med værforholda. Det er lett å bli forført av vinterlandskapet og glemme at naturen kan være farlig.

For vinteren i Trondheim er vakker. Med snødekte hustak og trær blir hele byen som en reklamefilm for den norske mørketida. Det betyr ikke at du burde spenne på deg skia uten å tenke deg om. En må være forberedt på uvær, sjøl på korte turer. Kanskje skader det ikke å lese fjellvettreglene én gang til heller.

Fjellvettreglene kan også være til nytte for urbane studenter. Det er viktig å velge trygge veier, søke ly om nødvendig og si ifra hvor du går, sjøl om du skal hjem fra byen og ikke ned fra fjellet. Det går dessverre i glemmeboka hos altfor mange.

I møte med naturens krefter er det viktig å være ydmyk, og ikke sette seg i en farlig situasjon unødige. En dritkul skitur i skiftende vær er ikke verdt det å sitte fast i fjellet. Å løpe til bussen når det er såpeglatt er ikke verdt en brukket arm. En øl til på Solsiden er ikke verdt

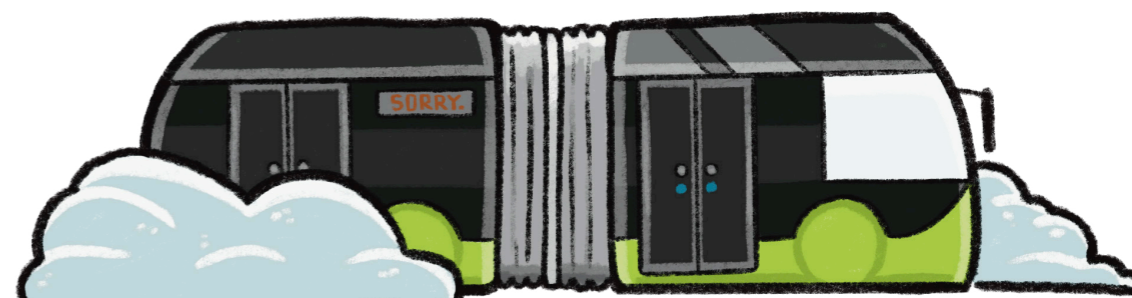
det å miste bussen slik at du må gå hjem i mørket. Noen ganger er det tryggeste valget det som virker kjedeligst, men hvor spennende er det å sitte i fire timer i kø på legevakta?

Det er så klart ikke kun privatpersoner som har ansvar for trygg ferdsel. Kommunen må sørge for at det er salta på fortauer slik at ingen deiser i bakken, og bartendere burde ikke skjenke en som allerede er full. Vi kan likevel ta vare på oss sjøl og gjøre jobben lettere for de som ønsker at vi kommer trygt hjem.

Været og naturen tar nemlig ikke hensyn til oss. Den er brutal. Dette er lett å glemme som sentrumsnær student. Varsomhet kan redde liv. At noe er midlertidig upraktisk vil alltid være bedre enn et fatalt uhell.

Som sagt i holdningskampanjen for sikringa av Nidelva: Styr unna vannkanten. Vi har ingen å miste.

ILLUSTRASJON: Pål Ulheim

Tillat deg selv å hvile i mørketiden

MARI CHARLOTTE SOLAND
Nestleder ved Studentersamfundet

ILLUSTRASJON: Thomas Vevle Bruknapp

Her kommer vinteren, endelig fred å få?

Hele naturen hviler. Trekkfuglene nøyer seg med en lang vinterferie tusenvis av kilometer fra kalde Norge, og bjørnen nøyer seg med en dyp søvn til uværet gir seg. Mennesket derimot, forventer å prestere på topp! Selv om det er like mørkt når du la deg, presser du deg opp av den varme sengen. Den følelsen som drar oss opp om morgenen er skam. Skam over å ikke trene nok eller studere nok. Følelser som å ikke strekke til drar oss inn i et tempo som jeg mener ikke hører til i mørketidens måneder. Vi burde tillate oss selv å sove og hvile.

Mørketiden strekker seg over flere måneder, og det er lett å føle på at vi bør prestere. Men kanskje er det nettopp i denne perioden at vi burde tillate oss selv å ta det med ro? Ifølge Studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2022 ser vi en klar økning i psykiske plager blant studenter. Det er grunn til å spørre oss selv om den konstante jakten på effektivitet og prestasjon virkelig er det vi trenger.

Tall viser at omtrent 21 prosent av studentene har søkt hjelp for psykiske plager, og hele 34 prosent oppfyller kriteriene for søvnløshet. Psykisk helse og søvn er nært tilknyttet hverandre; de påvirker hverandre. Tilstrekkelig søvn forbedrer blant annet humøret

og bidrar til å øke evnen til å håndtere stress.

Når lys treffer øyet, vil det sende signaler til hjernen om at det er dag. Lys justerer vår biologiske klokke som påvirker nivåene av melatonin, som er et søvnhormon. Melatonin regulerer døgnrytmen vår. Når det blir mørkere ute, skjer det ikke alltid en tilbakestilling av den biologiske klokken. Mangel på naturlig lys kan derfor føre til økt produksjon av melatonin, som igjen kan føre til at man er søvning i løpet av dagen.

Det er viktig å huske at det ikke er en svakhet å sove én time lenger, eller å la hjerterytmen synke. Hvis du føler på økt stress rundt en vurdering, eller er ukonsentrert i forelesning, hvorfor mener du at det er dine egenskaper og ferdigheter som svikter? Det kan heller være fraværet av det naturlige lyset som forårsaker det. Og vi lurar på hvorfor vi er så trøtte?

Ta aktive og meningsfulle valg denne vinteren for å bygge din psykiske helse ved å ha fokus på mestring og livskvalitet. Mørketiden kan gi psykisk uheld, men med tre enkle grep kan du styrke både deg selv og andre: Gjør noe aktivt, gjør noe sammen og gjør noe meningsfylt.

Trenger du noen å snakke med? Sit tilbyr gratis samtale med en av deres rådgivere. Om det haster kan man ta kontakt med fastlege eller legevakt på nummeret 116 117. Hvis det står om liv, ring nødnummeret 113.

Bistand - til hjelp eller hinder for utvikling?

Bistand er komplekst. Milliarder brukes årlig, men når vi virkelig frem? Det er på tide å stille kritiske spørsmål.

ELISA WILLOCH
Medisinstudent ved NTNU

ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

«Denne jenten har ingen sjanser til å overleve» tenkte jeg, mens den lokale studenten fortsatte med kompresjoner som om han skulle hatt spaghetti-armar. Jeg tittet bort på venninnen min. Jeg kunne se at hun tenkte det samme. Det var en av de første dagene våre på det lokale sykehuset i Tanzania.

Hjertestarteren sto i kroken av rommet og samlet støv. Det viste seg etterpå at den var donert til intensivavdelingen i sammenheng med et bistandsprosjekt. De hadde nok glemt å sørge for opplæring av nye ansatte. Eller for at de ansatte hadde grunnleggende kunnskaper i hjerte-lunge-redning i det hele tatt. Dette er dessverre bare ett av mange bistandsprosjekter som var godt ment, men som dessverre ikke har ført til en ønsket endring.

Bistand har lenge blitt sett på som en nobel og nødvendig handling for å bekjempe fattigdom og lidelse i

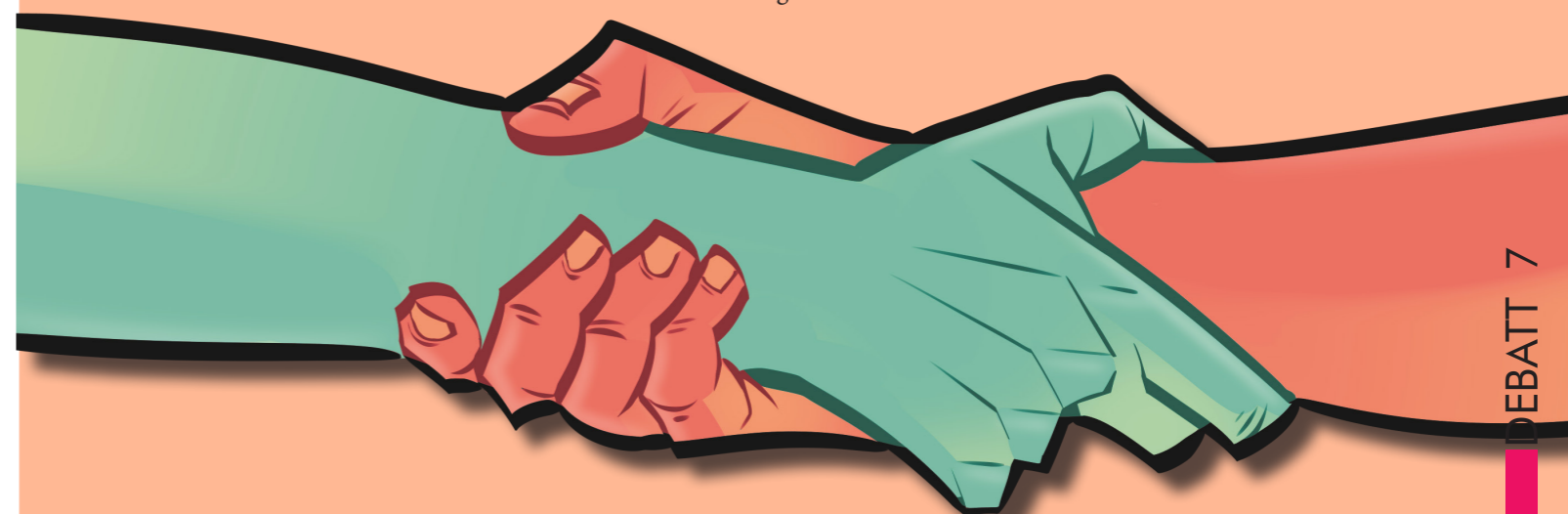
verdens mest sårbare områder. Det er mange som ønsker å hjelpe, og det er supert. Problemet er når denne hjelpen resulterer i en egen selvrealisering, uten å resultere i en løsning.

For eksempel observert vi at det hadde blitt donert en hel haug med kjempedyre, sterile hansker til sykehuset. Siden det var disse hanskene helsepersonellet hadde tilgang til, ble de derimot brukt som om de skulle vært billige, usterile hansker. Da det i tillegg viste seg at kirurgene ikke opererte i nærheten av sterilt, bekreftet det at man like gjerne kunne kastet pengene ut av vinduet.

Selv om intensjonen med bistand hovedsakelig er god, er den ofte preget av en holdning hvor man tar beslutninger på vegne av andre uten å respektere den andres rett til selvbestemmelse. Dette fører til en skjev maktfordeling og skaper et unyansert bilde av et «oss» og et «dem».

En annen fallgrube ved bistand, er at det kan oppstå et avhengighetsforhold mellom landet som gir og landet som får støtte. Dette kan gjøre et samfunn enda mer sårbart hvis bistanden plutselig skulle forsvinne. For eksempel når bistand ikke prioriterer langsiktige strategier som gjør lokalsamfunnet i stand til å ta vare på seg selv. Resultatet blir at lokalsamfunn mister insentiv og ressursene til å utvikle egne løsninger.

I tiden fremover må vi bli flinkere til å lytte til lokale stemmer og skape bærekraftige løsninger. Hvis vi ser tilbake på situasjonen på intensivavdelingen, var det ikke en mangel på iver eller vilje til å hjelpe. I stedet var det mangel på en langsiktig plan for hvordan man kunne opprettholde kompetanse og ivareta utstyr. Ved å bli flinkere til å samarbeide er jeg sikker på at dette er et problem vi får til å løse sammen i fremtiden.

Å jobbe mot eurosentrisme i akademia

Det er et kontinuerlig arbeid å motarbeide eurosentrisme i akademia. Heldigvis finnes det allerede gode tiltak.

AMINA
ABDULRAHMAN ALLY
PhD-stipendiat ved NTNU

MARIT URSIN
Professor ved NTNU

IDA MARIE LYSÅ
Førsteamanuensis ved
NTNU

TATEK ABEBE
Professor ved NTNU

ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

I forrige utgave av Under Dusken kritiserer studentene Håkon Eriksen, Jo Utgaard og Shams Jabari emner og pensum ved NTNU for å være eurosentriske. De peker på et større systemisk problem som fortjener å bli diskutert og behandlet på en meningsfull og forpliktende måte. Likevel mener vi at det finnes studium på NTNU som retter blikket utover fra Europa.

I det tverrfaglige masterprogrammet vårt Childhood Studies har vi flere fag med et fokus utenfor Europa. Dette gjenspeiles i emner som BARN3300 Children, Youth and Development som utforsker hvordan politikk og utviklingsmål påvirker barn og unge i det globale sør, og BARN3102 Children's Rights som undersøker ulike sosiokulturelle forståelser av rettigheter.

Childhood Studies-programmet har tradisjonelt hatt mange studenter fra utenfor Europa. I tillegg er NTNU-studenter internasjonalt orienterte, og mange arbeider utenfor Norge eller i internasjonale organisasjoner etter endt studium. Uteksaminerte studenter vil også møte et mangfoldig samfunn her hjemme.

Til tross for vårt globale fokus, viste evalueringen av programmet i 2022 at vi fortsatt kan bli bedre på å inkludere litteratur og forelesere fra det globale sør. Å utfordre vår akademiske eurosentrisme krever kontinuerlig innsats, og siden da har vi gjort flere grep. I dag bruker vi i større grad ikke-vestlig litteratur og kunnskapstradisjoner for å utforske og utfordre normative perspektiver. Dette beriker ikke bare pensumlisten, men utgjør kjernen i vår kritiske undervisning. For eksempel viser vi hvordan menneskerettigheter kan forstås gjennom ubuntu, en pan-afrikansk filosofi som vektlegger vår avhengighet av hverandre fremfor individualisme.

Likevel opplever vi at studenter og forelesere lærer mest gjennom mellommenneskelige møter på tvers av kulturelle kontekster. Slike møter gir en bredere forståelse av verden og utfordrer egne «tatt-for-gittheter». Gjennom et fire-årig prosjekt vil vi derfor ha digitale forelesningsrekker i samarbeid med masterprogram i Sør-Afrika og Brasil. Til høsten ønsker vi også studenter fra Uganda, Etiopia, Sør-Afrika og Brasil velkommen til vårt masterprogram.

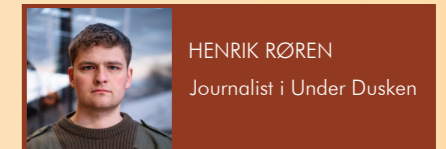
Det aller beste for å utfordre eurosentriske perspektiver er trolig å bo og studere i et ikke-vestlig land. I årene som kommer tilbyr vi våre studenter stipend for studier og feltarbeid i Sør-Afrika eller Brasil. Dette er en unik mulighet til å lære om og bedre forstå forskjellige kulturer og perspektiver, og slik bidra til å redusere eurosentriske ekkokammer ved NTNU.

Kommentar:

Når de rike tar med seg ballen og stikker

I år er det stortingsvalg, og jeg er redd for at vi kan komme til å se landet Sveits dukke opp igjen.

HENRIK RØREN
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Thomas Veve Bruknapp

Jeg spør nemlig at vi vil få en ny runde med altfor rike mennesker som truer med å flytte til Sveits fordi de er lei av å betale skatt. Du kan mene hva du vil om Norges skattepolitikk, men vi må begynne å kalle fraflyttingen for det den faktisk er: et forsøk fra ekstremt rike mennesker på å påvirke den demokratiske prosessen i Norge gjennom udemokratiske pressmidler.

Se for deg en kompisgjeng som samles på Løkka for å spille fotball, der én av gutta har med ball. Flesteparten av gutta blir enige om spillreglene for leken, bortsett fra eieren av ballen Jan Petter. Han er sterkt uenig i reglene. Jan Petter tar da med seg ballen og stikker til en annen bane med andre og snillere regler. Han gidder ikke å dele ballen sin når han ikke får det som han vil. Ganske teit gjort, eller?

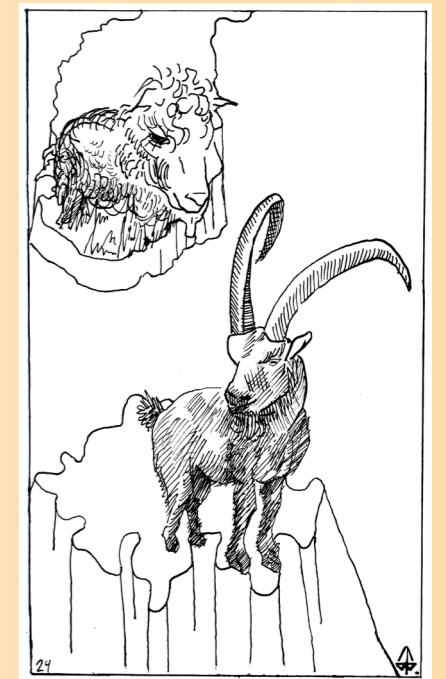
Dette er i prinsippet det de rike gjør når de snakker om eller gjør alvor av flytting til Sveits. Og det er ikke først og fremst problematisk fordi det er utrolig kjipt gjort. Trusler om flytting viser nemlig en total likegyldighet for de gjeldende

reglene for demokratiet. De rike er hjertelig velkomne til å være uenige i dagens politikk og uttrykke dette gjennom den demokratiske prosessen; de kan uttale seg i media, stemme og melde seg inn i partier som alle oss andre. De er til og med så privilegerte at de kan sponse sine favorittpartier med store pengesummer i valgkampen.

Likevel velger de i stedet å heve seg over dette og bruke sin egen flytting som et regelrett politisk pressmiddel. Ofte er dette kombinert med klager om at de høye skattene gjør det umulig å drive bedrift i Norge, og at milliarder av kroner nå vil forsvinne ut av landet. Implisitt i dette ligger en trussel om at en vanlig norsk arbeidstaker kan miste både jobb og lønn dersom de rike ikke får det som de vil. De bruker altså sin mulighet til å ta med ballen og stikke som et politisk argument.

Så la oss ikke stemme på bakgrunn av trusler i år. Hvis de rike på død og liv må flytte vekk fra Norge, så kan de gjøre dette stille og privat. Hver gang de snakker om hvorfor de må flytte i media,

er dette kun et forsøk på å skremme deg til å stemme slik de rike ønsker. La oss begynne å snakke om flyttingen til Sveits som det den faktisk burde omtales som: en udemokratisk måte å påvirke den politiske debatten på.

– Vi har ikke hørt om den før nå, og vi har studert her i snart tre år

NTNU informerer om varslingsportalen Si fra hvert semester. Studentene har likevel ikke hørt om den.

TEKST: Emma Linnéa Holm-Ross og Oskar Sterud
 FOTO: Annlaug Marie Evjen Sørhaug
 ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

JURIDISK RÅDGIVER: Even Larsen ved NTNUs HR-avdeling forteller at universitetets forpliktelser strekker seg inn i studentenes privatliv. Foto: NTNU

ROM FOR FORBEDRING: Pedagogikkstudent Christian Dehnes og filosofistudent Robin Søraker mener at Si fra-portalen kan bli markedsført bedre.

Hva gjør man når man opplever noe ugreit som student? Å ringe hjem til mor og far eller snakke med en god venn er alltid gode løsninger. Alternativt kan man bruke NTNUs varslingsportal Si fra. Ifølge en undersøkelse fra 2022 med 1296 deltagende NTNU-studenter, var det riktignok 76 prosent som ikke kjente til systemet.

I kjølvannet av Metoo

Si fra-portalen ble introdusert i 2018. Systemet er en samleside hvor man kan si fra om alt fra for varme kontorer til seksuell trakassering.

– Det eksisterende Si fra-systemet kom i kjølvannet av Metoo, hvor målet var at det skulle være lettere å varsle, og samtidig varsle anonymt, forteller juridisk rådgiver Even Larsen ved NTNUs HR-avdeling.

Systemet ligger enkelt tilgjengelig på nettsidene deres og er delt inn i fem underkategorier: «Kritikkverdige forhold», «Informasjonssikkerhet og personvern», «Utdanning og læringsmiljø», «Helse, miljø og sikkerhet» og «Bygg og rom». Førstnevnte, «Kritikkverdige forhold», omfatter forhold som bryter med rettsregler og skriftlige etiske retningslinjer, samt etiske normer med bred oppslutning i samfunnet.

Sakene behandles i henhold til NTNUs rutiner, som er noe ulikt avhengig av hvilken kategori de blir meldt inn til. Eksempelvis har kategorien «Kritikkverdige forhold» strengere krav.

Et av kravene er at varslene først sendes til revisjonsfirmaet PWC. Her gjøres det en vurdering om varslingen kan knyttes til arbeidsmiljøloven eller universitets- og høyskoleloven.

– Det ble ordnet etter at vi gjorde en revisjon som gjorde det mulig å varsle anonymt, sier Larsen.

Det tar noen dager fra varselet blir behandlet hos PWC til det havner tilbake hos NTNU. Dersom det angår studenter sendes det til det aktuelle fakultetets varslingsmottak. Saksbehandlingstid varierer basert på varselets omfang.

– Noen ganger er to samtaler med den som varsler nok for å undersøke saken. Andre ganger krever det samtaler med andre i tillegg, for eksempel vitner. Den som det blir varslet mot har også rett til å gjøre seg kjent med anklagene og forsvare seg mot disse.

NTNUs plikter

Under Dusken har fått tilgang på statistikk om systemet. I 2023 var det totalt 80 registrerte varsler. 39 av disse er fra ansatte, 34 fra studenter og 7 er kategorisert som ubestemte. Ifølge Larsen handler varslene fra studentene ofte om misnøye knyttet til forelesere. I tillegg får de varsler om hendelser som har skjedd under private arrangementer:

– NTNU har ikke ansvar for hendelser som har oppstått på private arrangementer, altså noe utenfor campus og ikke i forbindelse med arrangementer i regi av NTNU.

Si fra-portalen gjelder innenfor NTNUs områder, samt det som kan påvirke læringsmiljøet. Dette gjør at de fortsatt er pliktige til å undersøke varselet og fatte tiltak, uten å nødvendigvis ta stilling til nøyaktig hva som har skjedd og ikke skjedd.

– NTNU kan derfor i noen tilfeller gjøre tiltak for en student for å bedre læringsmiljøet, selv om hendelsen stammer fra en privat setting, forteller Larsen.

I likhet med at NTNU er pliktig overfor ansatte gjennom arbeidsmiljøloven, er de pliktig overfor studenter gjennom universitets- og høyskoleloven. Særlig i lovens kapittel fire om studentenes rettigheter og plikter, som blant annet handler om å sørge for et godt læringsmiljø.

– Risiko for å bli misbrukt

Vi spurte studenter ved ulike campuser i Trondheim om de hadde kjennskap til Si fra-portalen. Det overveldende svaret var «nei». Filosofistudent Robin Søraker og pedagogikkstudent Christian Dehnes forteller at de ikke visste om systemet fra før, men antok at det fantes et tilbud.

Søraker forteller at han selv har opplevd noe han ville varsle fra om, men at han ikke visste hvor han skulle henvise seg.

– Hadde man visst eksakt hvor man skulle ha henvendt seg, ville jo terskelen vært lavere for å melde ifra om noe.

“**Varslene handler ofte om misnøye med forelesere.**”

De mener videre at de synes NTNU bør fremme portalen mer, da det kan bidra til et bedre læringsmiljø blant studentene.

– Gjennom å vite hva man gjør feil, vil man forbedre seg. Vite hva som er problematisk, istedenfor å sette føringer og policy om hvordan ting burde være uten å ta temperaturen først, forteller de.

Medievitenskapstudentene Sunniva Ingersdatter Raastad og Martyna Zurawka kan heller ikke huske å ha fått informasjon om portalen.

– Vi har ikke hørt om den før nå, og vi har studert her i snart tre år.

Videre forteller medievitenskapstudentene at de kunne tenkt seg å få mer informasjon om portalen, men at det likevel finnes baksider ved å fremme den for mye:

– Det er alltid en risiko for at sånne plattformer blir misbrukt, enten ved at folk oppgir falsk informasjon, eller at den blir brukt til noe den ikke er ment til, forteller Raastad.

Hun fortsetter:

– Det kan gjøre at viktig informasjon drukner. Skal man finne den viktige informasjonen, må man svømme gjennom uviktige ting først.

De mener likevel at risikoen er verdt å ta hvis flere får kjennskap til systemet.

Studenter tar ikke til seg informasjon

De tre kompisene Gaute Øymo Mælen, Gisle Tranås og Marcus Nikolai Sanne er blant få som har kjennskap til systemet. De tar en bachelor i ingeniørfag, havbruk ved NTNU.

– Vi har hørt om den ja, men det har ikke vært nødvendig for noen av oss å bruke den selv, forteller de.

De tror grunnen til at ikke mange vet om plattformen kan være at det finnes for lite informasjon om den, eller at studentene rett og slett er for dårlige til å ta til seg informasjon fra NTNU.

– Vi tror også at det kan bli litt mye dersom de reklamerer om det for mye, at det blir et slags press om å si fra, fortsetter de.

MISBRUKT: Medievitenskapstudentene Sunniva Ingersdatter Raastad og Martyna Zurawka mener at for mye markedsføring kan føre til at portalen får mye falsk informasjon.

IKKE BEHOV: Studentene Gaute Øymo Mælen, Gisle Tranås og Marcus Nikolai Sanne forteller at de ikke har trengt å bruke varslingskanalen.

Til slutt sier kompisene at de heller drar til referansegrupper når det kommer til fag, men at de hadde klart å finne frem til Si fra-portalen på egen hånd dersom noe mer alvorlig skulle oppstå.

Ikke overrasket

Birgitte Lauvstad og Sissel Kjøl er studieveiledere ved lærerutdanningen på NTNU. Som ansatte kan de fortelle at de har fått mye informasjon om Si fra-portalen, og er godt kjent med at den finnes.

De er ikke overrasket over at portalen ikke er så godt kjent blant studentene.

– Det finnes mange plasser hvor man kan varsle om noe som ikke er greit, og vi informerer om de ulike plattformene på starten av hvert skoleår, forteller de.

De mener selv at de kan bli bedre på å informere om Si fra-portalen, og at det kan være en veldig god plattform for studenter som ikke vet hvor de kan henvende seg angående forskjellige ting.

Ikke bra nok

I en e-post til Under Dusken kommenterer prorektor for utdanning Marit Reitan ved NTNU de lave tallene fra spørreundersøkelsen:

– Dersom det er slik at et stort antall studenter fortsatt ikke kjenner til Si fra-portalen, så er ikke det bra nok.

Samtidig presiserer hun at de har fulgt opp tallene fra 2022. Blant annet ved å informere og reklamere for portalen til studentenes tillitsvalgte hvert semester. I tillegg foregår det en revidering av portalen, både for å gjøre den mer brukervennlig og finne nye måter å nå studentene på.

Larsen forteller at de planlegger å lettere forklare hva som regnes som et varsel, og hva som bare er å si fra om noe ugreit.

– I noen tilfeller kan det være krevende å skille mellom hva som er et varsel og ikke, men utgangspunktet er at ytringer som inneholder påstander eller anklager om mulig kritikkverdige forhold, anses som varsler.

Samtidig opplyser Larsen at:

– Vi har lagt oss på en linje hvor det skal være lett å si fra, uten at studenten nødvendigvis må ta stilling til om det man ønsker å si fra om er et varsel eller ikke. Det viktigste er at man sier ifra.

Et hav av muligheter

På spørreundersøkelsen fra 2022 henvises det også til andre plattformer man kan varsle om kritikkverdige forhold på. Dette kan også være en grunn til at det er få studenter som bruker Si fra-portalen.

I undersøkelsen svarer 19 prosent av studentene at de høyst sannsynlig ville henvendt seg til studentveiledere ved NTNU, etterfulgt av studenttillitsvalgte med 15 prosent.

Som student ved NTNU har man også mulighet til å henvise seg til linjeforeningen sin, ansatte ved studieprogrammet og Sit.

Om man ønsker kan man ta kontakt med studentombudet, som er en uavhengig, nøytral og konfidensiell bistandsperson for studenter. Studenter har også tilbud som studentprestene og studenthumanistene for studenter som trenger å snakke med noen. **UD**

Å VARSLE ELLER IKKE VARSLE: Prorektor Marit Reitan ønsker å gjøre Si fra mer tilgjengelig. Foto: NTNU

DRUKNER I ALTERNATIVER: Sissel Kjøl og Birgitte Lauvstad er ikke overrasket over at få har hørt om Si fra.

Førsteårsstudentene dropper ut i hopetall

TEKST: Elin Miller Henriksen og Aëla Kervarec | ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

Nesten 2000 NTNU-studenter dropper ut i løpet av sitt første semester. Tidligere utdroppere mener det er mange grunner til det.

Stabile tall

Ifølge prorektor for utdanning Marit Reitan ved NTNU var det 1960 førsteårsstudenter som trakk seg fra studiene sine mellom semesterstart og oppmeldingsfristen 15. september. I tillegg ble 1002 førsteårsstudenter trukket automatisk fordi de ikke hadde betalt semesteravgift.

– Dette tallet er ganske stabilt fra år til år, sier Reitan

NTNU fører ingen utvidet statistikk over studenter som faller fra sitt første semester. Ifølge Reitan er det fordi det kan være mange og sammensatte grunner til at studentene avslutter studiene sine.

– Noen finner ut at de ikke vil studere likevel, mens andre ønsker heller å være i arbeidslivet før de eventuelt begynner å studere. Andre finner ut at det studiet de begynte på ikke var noe for dem, og søker kanskje på et annet studium senere, sier Reitan.

Utdanning som identitet

Tidligere student Martine Louise Skulstad er enig i at det kan være mange grunner til at man ønsker å avslutte studiene sine. Hun har selv valgt å avslutte påbegynte studier to ganger, og forteller at det å droppe ut ofte handler om mer enn at man bare ikke gidder.

– Det ligger mye voksenhet både i å begynne på og å avslutte studier. Man skaper seg selv og identiteten sin gjennom valgene sine, og man kan finne ut at studiet man har valgt ikke passer til den man ønsker å være, forklarer Skulstad.

Skulstad forteller at både det faglige og det sosiale kan være årsaker til at man avslutter studiene sine. For høye faglige krav kan gjøre at man faller bakpå, og manglende sosialt samhold kan gjøre at man føler seg alene.

– Jeg ble sittende mye alene i forelesning og hadde ingen å sparre med rundt det faglige, forteller Skulstad om engelskstudiet sitt ved Universitetet i Bergen.

Skulstad forteller at det ikke var mulig å ta arbeidskrav på nytt hvis man ikke fikk dem godkjent første gang. Det medførte at man ikke kunne gå opp til eksamen. Hun opplevde det som altfor rigid, og mistet motivasjon.

Selv studerte Skulstad både i Bergen og Volda før hun endte opp i Trondheim. Her tok hun en mastergrad i sosialt arbeid, men forteller at hun gjennom studieløpet stadig vurderte hvorvidt hun hadde valgt rett.

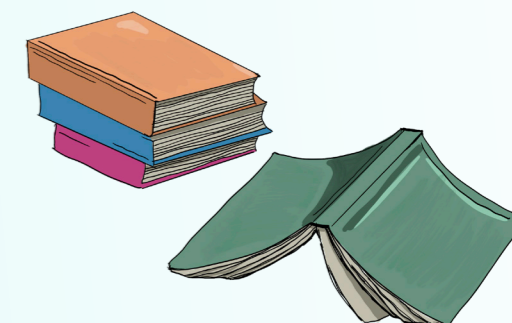
– Jeg vurderte å droppe ut minst én gang hvert semester. Etter praksisen det siste året tenkte jeg: «Hva faen har jeg gjort?» forteller Skulstad og ler.

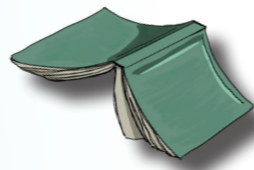

FRAFALL: Ifølge Marit Reitan er antallet studenter som dropper ut jevnt fra år til år. Foto: NTNU

TABU: Martine Louise Skulstad mener det er tabubelagt å droppe ut av et studium i et samfunn som verdsetter utdanning høyt. Foto: Privat

Gikk fem på

Førsteårsstudent ved fysikk Oda Margrete Maageng Lund ved NTNU forteller at hun tidligere gikk master i energi og miljø, men droppet ut etter å ha fullført det første semesteret.

– Jeg er utrolig takknemlig for at jeg ikke gikk på studiet noe lenger enn det jeg trengte. Det var som om alt falt på plass da jeg startet på fysikk, sier Lund om studieskiftet.

Lund forklarer at energi og miljø var feil for henne, grunnet det faglige og det sosiale.

– Det faglige var ikke slik jeg så får meg. Jeg fant ut at studiet tidligere het «sterkstrøm», men at de har endret navnet til energi og miljø for å tiltrekke seg flere kvinner til studiet. Og jeg gikk fem på, sier Lund.

Hun erindringer at studievalget ble tatt litt på måfå, noe hun angrer på i dag. Lund forklarer at hun leste beskrivelsen av studiet, og tok valg på basis av denne beskrivelsen.

– Den største feilen jeg gjorde var å ikke se på emnene vi skulle ha. Jeg opplevde at selve beskrivelsen av studiet var litt misvisende, forklarer hun.

Samtidig påpeker Lund at overgangen fra videregående til universitetet var stor. Hun forteller at man plutselig stod i en situasjon uten noe særlig oppfølging. Lund mener at overgangen kan virke overveldende, spesielt hvis man er usikker på studievalget i tillegg.

“ Hvis vi hadde kjæreste så ble vi buet på, og om man var singel fikk man applaus.

DE GLEMTE JENTENE: Oda Margrete Maageng Lund opplevde det som vanskelig å være jente på energi og miljø-studiet. Foto: Privat

Den sosiale knekken

Videre forteller Lund at det sosiale også ble en viktig faktor for at hun ikke fortsatte på energi og miljø. Lund opplevde studiet som mannsdominert. Hun forklarer at dette gjorde det vanskeligere å finne sin gjeng på studiet.

– Vi var jo kanskje 25 stykker i faddergruppen, og bare 3 jenter. Guttene var kanskje mer interesserte i å bli kjent med hverandre for å finne sin gruppe. Da ble vi jentene litt glemte, forteller hun.

Lund forteller videre at hun nå ser at hun ga opp litt fort på det sosiale. Da hun ikke fant sin gjeng på studiet etter fadderuken, trakk hun seg fort tilbake.

– Jeg ble veldig bestemt på at det sosiale ikke gikk min vei. I tillegg hadde jeg mange venner i byen fra før av, så da fortalte jeg meg selv at jeg ikke trengte venner på studiet, forklarer hun.

Lund minnes den ene gangen alle jentene på hennes kull ble samlet i fadderuken. Hun skildrer det hele som en merkelig situasjon.

– Alle jentene dro hjem til guttene som var i styret. Vi stilte oss opp på en rekke. Videre spurte guttene om vi hadde kjæreste og sånt. Hvis vi hadde kjæreste så ble vi buet på, og om man var singel fikk man applaus, forteller Lund med skepsis i stemmen.

Lund beskriver at hun opplevde at hun var den eneste som syntes at situasjonen var rar. Videre forteller hun at det ikke var noen ytterligere tilrettelegging i løpet av fadderuken for at alle jentene kunne bli bedre kjent, noe hun synes det burde være.

Et utdanningsfiksert samfunn

Etter å selv ha droppet ut to ganger, skrev Martine Louise Skulstad en masteroppgave om blant annet hvorfor og hvordan unge mennesker tar valg knyttet til utdanning. Hun reflekterer rundt fokuset samfunnet har på utdanning, og hvor mye identitet er knyttet til studier eller arbeid.

– Som samfunn verdsetter vi utdanning høyt. Derfor kan det være tabu å droppe ut av studier, forklarer hun.

Ifølge Skulstad forventes det at man utdanner seg, og at man helst er lidenskapelig opptatt av det man studerer.

– Det første vi spør om når vi møter nye mennesker, er hva de studerer eller slags jobb de har. Når vi spør barn om hva de skal bli når de blir store, er svaret som regel et yrke, ikke at de skal bli snille eller en god mamma, forteller Skulstad.

Hun forteller videre om forventningen om at man skal være skikkelig engasjert i det man driver med, og at utdanning og jobb skal være en del av ens identitet og selvrealisering. Derfor er det ikke rart at mange må prøve noen ganger før de føler at de har valgt riktig. **UD**

Martine Louise Skulstad er tidligere medlem av Under Dusken.

Kommentar:

«Hvor mange har du pult?» og andre spørsmål vi stiller barn

TikTok er fylt av videoer der fremmede stiller mindreårige på gaten spørsmål som er drøvere enn de jeg hadde stilt.

SOFIE BØRRESEN
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

I skrivende stund er antall visninger man får på slike videoer i Norge oftest et sted mellom 1000–845 000. «Influenserne» er unge, bråkjekke og spør for eksempel: «Hvor mange har du pult?» og «Hvor mye skulle jeg betalt deg for å droppe ut av skolen?»

Etter et kjapt Google-søk fant jeg en personlig favoritt: «Hvis moren din er foran deg, og faren din er bak deg, hvilken vei hadde du gått?» Spørsmålet blir stilt til tre gutter som ser ut som at de knapt er 15 år. «Det må bli forover, for jeg er ikke homo», sier han ene og gliser.

Jeg tviler på at de foresatte ble spurt om samtykke før innholdet ble lagt ut på nett. Hvor mye av det man sier som 15-åring som bør foreviges er jeg også usikker på.

Hva sier og gjør man ikke for likerklipp og visninger, særlig når man er 15 år? Guttene sier det kanskje for å oppfattes som kule, morsomme eller litt useriøse. «Influenserne» har fått noen bra «soundbites» som hjelper ham med å få flere likerklipp og følgere.

Men er han egentlig en influencer? For en influencer er en meningsytrer, en som påvirker og produserer innhold rundt dette.

Kanskje er det lettere å tenke på ham som en journalist? En journalist spør andre om hva deres meninger er om en sak og baserer innholdet sitt på det, slik som ovenfor. Dette gjør at de kanskje bør oppfattes som geriljajournalister?

Her stopper likheten mellom Tiktok-journalisten og den tradisjonelle journalisten. NRK og VG går ikke bort til 15-åringer og spør hvor mye de hadde solgt sokkene sine for.

Deres journalister skal følge retningslinjene og reglene til Medietilsynet og reglene redaktørene deres selv er med på å lage og regulere gjennom Norsk presseforbund og Pressens faglige utvalg.

En regel sier at det er god presseskikk «å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet» når barn omtales. Likevel er det de siste årene meldt en økning i brudd på dette punktet blant tradisjonell presse.

Det tyder på at samfunnet som helhet har blitt dårligere på å ta vare på barn i media.

I Storbritannia er det straffbart å intervju barn på en måte som kan gi seriøse konsekvenser for deres mentale, fysiske eller moralske utvikling. Det kan gi bøter på nesten 14 millioner kroner.

I Norge finnes det nesten ingen juridisk sikkerhet for barn og unge som blir intervjuet på sosiale medier. Her har vi noe å lære av Storbritannia.

Mangel på regulering og uvitenhet om grunnleggende presseetikk fører til at vi utsetter barn for sårbare situasjoner de ikke burde vært i.

Vi som får dette opp i «feeden» er nødt til å ta tak i det vi ser. Vi kan ikke være likegyldige til at barn utnyttes for likerklipp, for aldri har barn og unge hatt så dårlig medievern som i dag.

Nådeløse Nidelva

Nidelva skiller Trondheim i to, men den kan også være skillet mellom liv og død. Dette er elven som tar liv.

TEKST: Jonas Høydal og Anette Rauan | FOTO: Torstein Olav Eriksen

– I overkant av 40 personer har havnet i Nidelva i løpet av de siste 6 årene.

LUNEFULL: «Nidelven, stille og vakker du er» synges det i sangen, men elvens strømninger kan være langt fra stille.

En sen høstdag i fjor rykket nødetatene ut etter melding om at en død person var observert i kanalen i Trondheim. Det var en mann i 20-årene som ble funnet omkommet. En drøy måned senere falt også en kvinne midt i 50-årene i Nidelva. Hun ble berget opp, men omkom senere av skadene.

Disse hendelsene er dessverre ikke uvanlige i Trondheim. Overskriftene er mange og statistikken er høy.

Visjon om trygg ferdsel

– I overkant av 40 personer har havnet i Nidelva i løpet av de siste 6 årene, skriver byrådssekretær Tore Dyrendahl i Trondheim kommune.

Han svarer i en e-post på vegne av byråd Lars Viko Gaupset i byrådsavdelingen for byutvikling.

– Kommunedirektøren har siden 2017 samarbeidet med Trondheim havn IKS om sikring av Nidelva og kanalen. En risiko- og sårbarhetsanalyse som ble utarbeidet av Trondheim havn ligger til grunn for dette, sier Dyrendahl.

Videre forteller han at kommunedirektøren i 2019 opprettet en arbeidsgruppe på bestilling fra politikerne. Gruppen bestod av representanter fra Politiet i Trondheim, Trøndelag brann- og redningstjeneste (TBRT), Trondheim havn og Trondheim kommune.

– Arbeidsgruppens visjon var fokus på at det skal være trygt å bevege seg

langs Nidelva og kanalen, og med mål om å hindre fall- og drukningsulykker.

Kilometervis med gjerder

– Befaringer og statistikk fra Politiet og TBRT er lagt til grunn for prioritering av tiltak, sier byrådssekretæren.

Dyrendahl viser til tiltak arbeidsgruppen har utført over en toårs-periode, med blant annet fokus på fysisk sikring.

– I perioden 2019–2022 ble alle utsatte strekninger, hvor de fleste ulykker har funnet sted, sikret med gjerde. Det utgjør totalt 1,5 kilometer gjerding.

Han beskriver andre utførte forebyggende tiltak, som flere toaletter, og sikringstiltak som flere redningsstiger og redningsbøyer. Han belyser også

PLANARBEID: Byråd Lars Viko Gaupset (t.v.) i byrådsavdelingen for byutvikling i Trondheim kommune forteller via byrådssekretær Tore Dyrendahl (t.h.) om kommunens sikkerhetstiltak når det kommer til ulykker i forbindelse med vann.
Foto: Trondheim kommune

– Mange fysiske tiltak er gjennomført, men folk må også selv ta ansvar for hva de gjør.

viktigheten av holdninger knyttet til elven.

– Mange fysiske tiltak er gjennomført, men folk må også selv ta ansvar for hva de gjør, sier han.

Derfor kunne man i årsskiftet 2019–2020 se en egen holdningskampanje, signert av blant andre Trondheim kommune, synlig både i sosiale medier og Trondheims bybilde. Denne skulle særlig treffe folk som er på byen i julebordstiden, og unge menn.

– Menn har vært overrepresentert i statistikken. I mange tilfeller har høy promille kombinert med vannlating nær elvebredden vært medvirkende årsaker til fall- og drukningsulykker, uttaler Dyrendahl.

Det har derfor vært et viktig mål for prosjektgruppen å synliggjøre hva som er risikoatferd og oppfordre publikum, og da særlig menn, til å utvise aktsomhet ved ferdsel langs kaikanten og Nidelva.

– Budskapet var: «Styr unna vannkanten, vi har ingen å miste», sier Dyrendahl.

Drukningforebygging på agendaen

I januar 2024 vurderte medlemmene i arbeidsgruppen om tiltakene deres hadde innfridd målene.

– Fall- og drukningsulykker har gått drastisk ned og alle planlagte sikrings-tiltak er utført, forteller Dyrendahl.

Ifølge statistikk fra TBRT falt antallet redningsrelaterte hendelser i Nidelva og Midtbykanalen fra 18 i toppåret 2020 til kun 4 i 2023. Samtidig steg dette antallet noe i 2024.

Det kommunale prosjektet ble lagt ned i 2024 til fordel for opprettelsen av et «Drukningforebyggende forum».

Han viser til at tiltak 27 i handlingsplanen fra saken «Sikring langs Nidelva og kanalen – status for utførte tiltak» fra 2019 ikke er påbegynt.

Denne lyder: «Ha gode rutiner og krav som ivaretar sikkerhet i forbindelse med etablering av blant annet uteservering, utesteder eller restauranter, samt bevisstgjøring og krav i reguleringsplaner og ved teknisk plangodkjenning.»

– Dette skal jobbes med i det nye forumet, forsikrer byrådssekretæren.

Har skjermet uteserveringen

Sofie Valslag er gjestekordinator ved en restaurant på Solsiden, og hun mener de har et ansvar for å passe på gjestenes tilstand før de forlater restauranten. Hun påpeker at utestedene også kan forebygge ulykker.

– Noe av det viktigste vi som restaurant gjør, er å være en ansvarlig skjenker, skriver hun i en e-post til Under Dusken.

Som et sikringstiltak har restaurantens uteservering på Solsiden blitt inngjerdet i glass i alle retninger mot elven der restauranten har skjenkebevilgning. De ansatte har aldri måttet ringe nødetatene på grunn av fall i Nidelva, men de har opplevd en håndfull ubehagelige nestenulykker, forteller Valslag.

– Blant annet når foreldre har latt barnene springe rundt alene på området utenfor restauranten imens de selv har sittet innendørs og spist, sier hun.

Samarbeid med blålysetatene

Dyrendahl forteller at kommunen har ansvaret for gjennomføringen av møtene

ANSVAR: Gjestekordinator Sofie Valslag ved en restaurant på Solsiden, mener utestedene som ligger ved elven også har et ansvar for å passe på sikkerheten.
Foto: Privat

Person i vann, sokning og ulykke/redning annet
Nidelva og kanalområdet fra 2015 til i dag

Statistikk fra brannstatistikk.no

i Drukningforebyggende forum, men at dette er et samarbeidsprosjekt med faste og valgfrie deltagere.

– Relevante deltakere er myndigheter som jobber med planlegging, forvaltning og drift, større grunneiere og eiendomsutviklere med prosjekter nært vann, og aktører fra blålysetatene.

Han forteller at de også inviterer ressurser fra foreninger som jobber med skade- og drukningsforebygging, som for eksempel Røde Kors.

– Formålet med forumet er å forebygge drukning, skader og uhell i vann ved å jobbe forebyggende i måten vi planlegger og bygger byen mot vannet, forklarer Dyrendahl.

Han legger til at forumet også skal sørge for en felles forståelse og utveksling av erfaringer med blålysetatene, som igjen kan informere beslutninger om tiltak.

Stille, rolig og farlig

– Opp til Elgeseter bru kommer vi egentlig uansett vannstand. Skal vi videre opp i elven, er vi avhengige av hvor mye vann det er, sier brannkonstabel Jon Westbye i TBRT ved Sentrum brannstasjon.

Brannstasjonen, som ble bygd i 2015, huser etatens sjøredningstjeneste og kan blant annet skille med to redningsbåter og to vannskutere. Stasjonen fungerer

også som hovedkvarteret til redningsdykkertjenesten i Trondheim.

– Alle stasjonene i Trondheim responderer på brann- og trafikkhendelser, men er i tillegg spesialiserte inn mot én hendelsestype, forklarer han.

Han forteller at de fleste ulykkene finner sted nederst i Nidelva, fra og med Elgeseter bru og nedover mot elvemunningen. I tillegg er Midtbykanalen og fjordområdet i retning Korsvika utsatte områder.

– Oppdragsmengden varierer veldig med årstidene. Siden denne stasjonen rykker mest ut til hendelser som har med vann å gjøre, har vi flest oppdrag om sommeren, utdyper Westbye.

Utrykningsleder Hans Jørgen Kristoffersen siterer Oskar Hoddøs' sang om Nidelva.

– «Nidelven, stille og vakker du er», synges det – og det er tilsynelatende riktig. For elven ser veldig stille og rolig ut, men den har en konstant, sterk kraft selv ved lav vannstand.

Fast redning på Pirumbanken

Westbye forteller at studentenes aktive bruk av elven opp gjennom årene ikke alltid går like smertefritt for seg.

– Studentkoret Pirum benytter seg av elvebanken nedenfor Elgeseterbrua; de har en årlig givenhet der ute.

Så stri er Nidelva

Vannføringen i Nidelva varierer mye, blant annet på grunn av hvordan Statkraft regulerer de syv kraftverkene langs den. På grunn av laksebestandene er minstekravet at 35 kubikkmeter vann per sekund flyter nedover elven. Dette tilsvarer 1,5 metrobusser vann i sekundet.

I et normalår kan man derimot forvente at den høyeste vannføringen stiger til hele 355 kubikkmeter per sekund, ifølge tall fra Norges vassdrag- og energidepartement. Dette tilsvarer 15 metrobusser vann per sekund.

Til sammenligning er normal vannføring i Akerselva i Oslo normalt en brøkdell av dette – drøyt én kubikkmeter per sekund.

– Det er ikke til å stikke under en stol at de som oftest må plukkes opp er yngre, feststemte mennesker.

I BEREDSKAP: Brannkonstabel Jon Westbye og utrykningsleder Hans Jørgen Kristoffersen i Trøndelag brann- og redningstjeneste jobber på stasjonen som har spesialisert seg på redning i vann. Foto: Jonas Høydal

Han forklarer at denne banken kun er synlig ved fjære, og at tidevannet har kommet overraskende på mang en korist.

– Jeg har vært oppe der flere ganger og hentet koret som ikke har kommet seg inn til land fordi vannet har steget.

Finn en husvegg eller busk

Brannkonstabel Westbye mener det er viktig å fokusere på holdningene man har til elven, og kanskje spesielt når det kommer til nettopp Trondheims største tilflyttende gruppe.

– Det kommer studenter hit fra hele landet og ikke alle har like god erfaring med strømmende vann. Derfor er det viktig å fokusere på den biten, påpeker han.

Kristoffersen tipser om å unngå å urinere i elven, og heller finne en hus-

vegg eller busk, dersom behovet melder seg. Han påpeker nemlig at det er én spesifikk gruppe som skiller seg ut.

– Det er ikke til å stikke under en stol at de som oftest må plukkes opp er yngre, feststemte mennesker, sier han.

Utrykningslederen mener at det han observerer som en økt narkotikabruk blant unge, især de to siste årene, har medvirket til at 2024 har sett en fordobling av antall oppdrag knyttet til redning og fall i vann – spesielt der elven flyter forbi Solsiden.

– Jeg både tror og frykter at narkotika-konsumet vil øke, og i forlengelsen av det: antallet oppdrag. I tillegg har bading blitt en helårsaktivitet, sier Kristoffersen.

Westbye forteller at det er meldinger om fall i vann som haster mest, og det er der de må handle raskest. Fra meldingen kommer inn til etatens skuter er

på vannet, skal det ikke ta mer enn 90 sekunder.

– Målet vårt er å få tak i dem før de går under. Det er også derfor vi har vannskutere fortoyed på bryggen her, slik at vi raskt kan kjøre opp i Nidelva selv om strømmen er stri eller forholdene grunne, sier brannkonstabelen.

Beredskap hvis uhellet er ute

Elven holder mellom to til fire grader gjennom brorparten av vinterhalvåret. Kalde temperaturer kombinert med sterk strøm gjør det derfor ekstra viktig at man kan berge seg selv, hvis uhellet skulle være ute.

– Vi må sørge for at det er gode muligheter for å komme seg opp. Ikke bare på grunn av utilsiktede fall, men også i tilfelle man bader og sliter seg ut, sier Westbye.

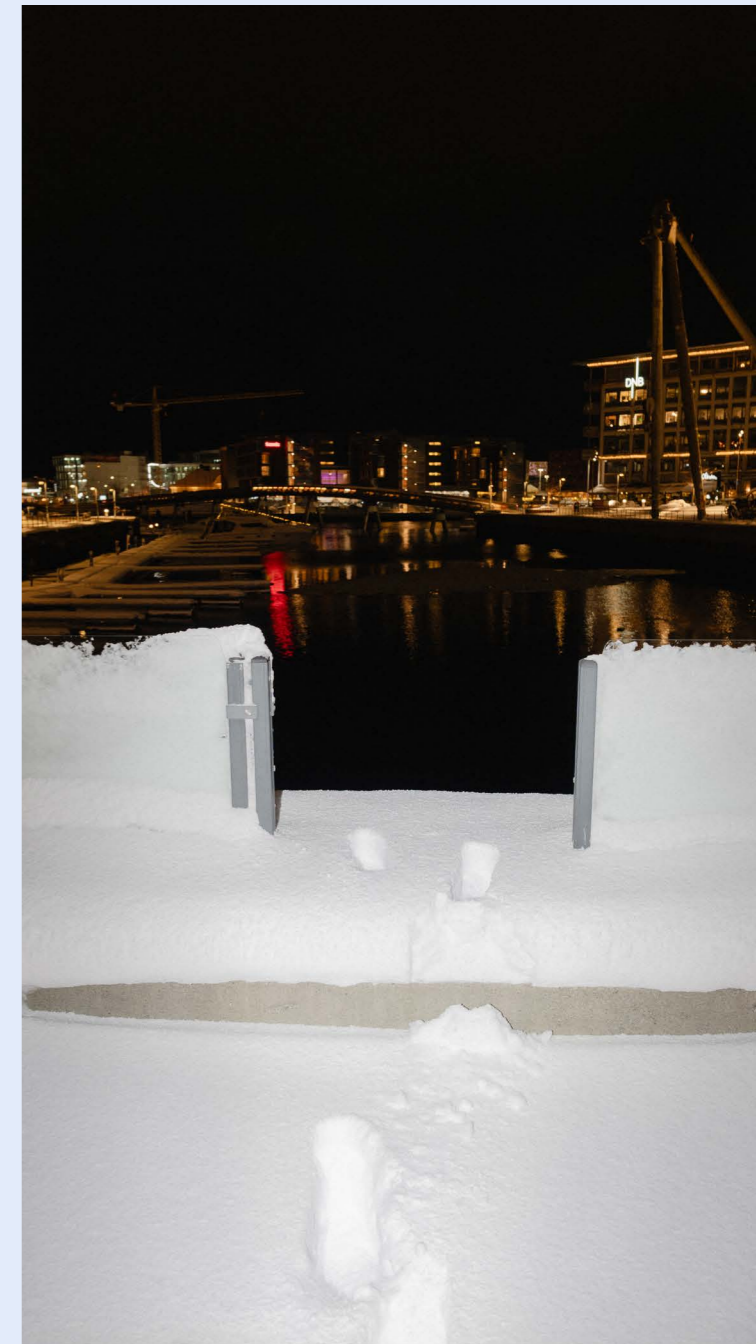
TENDENS: Illustrasjonen viser at de fleste hendelsene ser ut til å skje langs Nidelva og i kanalområdet nord for Gamle bybro. Statistikk fra Trøndelag brann- og redningstjeneste

Han forteller at en sentral del av arbeidet i Drukningsforebyggende forum retter seg mot nettopp forebygging. Ett av tiltakene fremover ser på hvordan bryggekanalen ved elveløpet kan lyssettes.

– Det finnes stiger ned til vannkanten omtrent hver hundrede meter nedover på begge sider, men vi erfarer at folk har vansker med å se disse når det er mørkt, sier Kristoffersen.

Westbye legger til at en nok uansett aldri vil få et helt lykkesfritt år, selv om dette naturligvis er målet.

– Der det er vann, vil det bades. En sentral lærdom i forumet har vært å se på hvordan utbygginger ved sjøen nesten uansett blir til badeplasser. Samtidig kan vi ikke forebygge alt heller, så det er viktig at vi har beredskapen her hvis ulykken skulle skje, avslutter han. **UD**

VÆR OBS: På tross av sikringstiltak er det fortsatt åpent flere steder ut mot elven.

Militærdisiplin ble løsningen for NTNU-studenten

Ida Krokeide droppet i fjor ut av pedagogikkstudiet for å bli en del av militærregimet *Kompani Lauritzen: Tropp 3*.

TEKST: Anna Amalie Jakobsen | FOTO: Annlaug Marie Evjenth Sørhaug

«Jeg skulle egentlig ønske at jeg hadde en liten fenrik på skulderen hele tiden.

HODET OVER VANN: Hverdagen var utfordrende for Krokeide, men det militære oppholdet ble løsningen. Foto: Matti Bernitz Pedersen

Konseptet som tar unge voksne gjennom en dannelsesreise, ble et nødvendig vendepunkt for Idas mentale helse. Hun mener noe av løsningen for ensomhet og psykiske plager blant norske studenter kan ligge her.

– Jeg mener dette burde finnes på resept.

En tid preget av stress, uro og ensomhet

– Det var noen dager der jeg rett og slett var så mye på telefonen at jeg følte meg sjuk. Jeg ble helt rar.

Ida beskriver livet før Kompani Lauritzen som isolert og preget av engstelse og overdreven selvbevissthet. Hun fryktet å gjøre feil og følte ofte på usikkerhet ute i offentligheten og i sosiale situasjoner.

– Jeg var redd for alt fra å snuble i offentligheten til at kjæresten min snakket for høyt på bussen, forteller hun.

Redd for hva andre ville tenke, satte selvbevisstheten seg i kroppen og ble med henne i alle livets situasjoner.

– Hvem skal jeg prate med? Ser dette greit ut? Hva hvis dette skjer? Alle «hva-hvis»-ene satte seg skikkelig i kroppen, fortsetter Ida.

Hun beskriver en tid preget av manglende driv og motivasjon, noe hun hadde mye mer av i barndommen.

– Jeg savnet en hverdagsnist. Jeg var sjalu på «lille Ida» for den gnisten hun alltid hadde.

Ida var fanget i et mønster hun beskriver som trygt, men destruktivt. Hun søkte trøst i gaming og skjermbruk hjemme på pikerommet, i en flukt fra vonde tanker og stress.

– Det var lettest å isolere meg, men det er veldig tungt når man egentlig trenger noen, utdyper Ida.

Hun beskriver ensomheten som nærmest selvpåført. Gjennom skjermens verden kunne hun unngå å konfrontere det som var vanskelig. Likevel fikk hun erfare at å skyve problemene foran seg, forverret situasjonen.

– Gamle Ida var veldig ensom. Jeg søkte meg mye vekk fra mennesker. Med én gang jeg hadde muligheten, så isolerte jeg meg.

Ida forklarer hvor vanskelig hun opplevde det å ha samtalen om ting som var vondt, og hvor mye lettere det var å ty til skjermen og skrolle seg bort.

– Det føles feil å si at jeg tok den enkle veien ut, men det var jo det det var. Det var lettest, forteller hun.

uperStorm_8: LOL feeding
 rded dragon rabies??
 tter_Headcase: raspberries
 upeStorm_8: But now I'm
 se all that gamer funk
 tter_Headcase: do you not
 se in norway 🐼

FRA FLUKT TIL FRIHET: Før var gaming en virkelighetsflukt for realitydeltakeren, men nå spiller hun kun fordi det er gøy. Her fra hennes egen livestream. Foto: Privat

Press og forventninger

Da hun høsten 2023 begynte på NTNU, kjente hun raskt på presset ved å være student. Behovet for å tilfredsstillende forventninger i samfunnet preget henne.

– Jeg begynte på NTNU og tenkte: «Jeg må jo få til å få høyere utdanning.» Det presset med at man skal ta høyere utdanning var noe jeg ofte tenkte på, men som jeg ikke delte med veldig mange.

Kombinasjonen av press og stress ble en ond sirkel, som vokste seg større og større.

– Jeg var ikke særlig flink til å møte opp og gjøre det jeg skulle. Det stresset meg enda mer. Da var det like greit å bare ta en beslutning.

Hun beskriver beslutningen om å droppe ut av studiet som en stor lettelse, og opplevde det valget som både riktig og viktig.

En tøff, men nødvendig omstilling

Innlosjert på Bømoen leir ble Ida fratatt alt som opplevdes trygt; gaming, telefonbruk og kjæresten ble erstattet av strenge rutiner, fysisk krevende utfordringer og en helt ny hverdag med nye mennesker.

– Det var helt jævlig å være der, sier hun om starten, men legger raskt til at hun nå savner det.

DANNELSESREISE: Tidligere deltaker i Kompani Lauritzen; Tropp 3, Ida Krokeide, forteller om et livsendrende opphold. Foto: Matti Bernitz Pedersen

NYE BEKJENTSKAP: Makkerparet stod sammen i tykt og tynt under oppholdet på Kompani Lauritzen. Her sammen med meddeltaker Aleksander Martinsen. Foto: Matti Bernitz Pedersen

FULL PAKNING: Krokeide fikk testet egne grenser under oppholdet på realityprogrammet. Foto: Matti Bernitz Pedersen

Hun ønsket å utfordre seg selv på en helt annen måte, men regimet i troppen var benhardt. Ida møtte krav hun aldri tidligere hadde kjent på.

– Alt som var trygt, var plutselig borte, og det er egentlig ganske greit. Jeg tror ikke alt vi føler er trygt, er bra for oss. For eksempel å gjemme meg bort i spillverdenen. Det føles godt der og da, men har ikke vært bra for meg.

Hun beskriver hvordan følelser, som vanligvis kunne fortrenkes, nå ble tvunget frem i lyset. Det å takle dem ble en konstant prøvelse.

– Å ta én ting av gangen var det eneste som hjalp.

Sakte, men sikkert opplevde Ida større grad av trygghet, og hun evnet bedre å takle utfordringene som kom hennes vei.

– Jo mer stress man blir utsatt for, jo mindre stressende blir ting. Litt etter litt flyttet komfortsonen min seg, reflekterer hun.

Ida beskriver også en stor respekt og beundring for befalet. Hun trekker særlig frem de pedagogiske evnene deres og omsorg for deltakerne som et viktig element på veien mot å få det bedre.

– Man skulle tro at man ble redd befalet, men jeg skulle egentlig ønske at jeg hadde en liten fenrik på skulderen hele tiden. Før programmet taklet jeg dårlig at noen stilte krav, men sånn er det ikke lenger.

SÅRBART: Det tar tid å finne de riktige ordene for å beskrive reisen hun har vært igjennom.

Ettermålet og veien videre

Den dimitterte realitydeltakeren kom ut fylt av en rekke erfaringer rikere, og hadde nå et helt annet utgangspunkt for å takle livets små og store utfordringer.

– Jeg er jo en helt ny Ida. Jeg føler meg så mye tryggere på meg selv. Jeg klarer å stå opp for meg selv, og er blitt flinkere til å stille krav til meg selv også.

Ida forteller om de små forandringene så vel som de store. Blant annet trekker hun frem overvinnelsen av det velkjente fenomenet telefon-skrekk.

– Jeg er ikke lenger redd for å ringe folk. Det er en liten ting, men for meg var det ganske stort, og litt artig.

Lærdommer kommer på løpende bånd, og Ida trekker særlig frem viktigheten av å feire og anerkjenne små seire, så vel som store.

– Dersom det er veldig tungt å stå opp en dag, er det en seier å komme seg ut av sengen. Får man ikke redd opp, er det greit nok. Klarer man å re opp en annen dag, er det en seier.

OPPGLØDD: Ida deler engasjert om de mange erfaringene fra oppholdet.

NY HVERDAG: Etter tøffe uker på Bømoen leir, står hverdagen for tur.

En viktig del av prosessen med å få det bedre, innebar også å bli rausere og mer tålmodig med seg selv.

– Det er ikke så farlig dersom ting går galt. Sånn sett har jeg lært å bli mye snillere med meg selv. Nå kan jeg være streng der det gjelder, der det er viktig. Og snill der det trengs, for det er også viktig, konstaterer hun.

Ida beskriver også at hun lærte verdien av å stoppe seg selv i tankeprosesser og la ting være. Hun peker på tiden inne på Kompani Lauritzen hvor det sjeldent var hverken tid eller mulighet til å tenke så mye, og det synes hun var like greit.

– Det er ikke alltid sunt å tenke ting i hjel. Gjør man for mye av det, graver man fort bare sin egen grav, påpeker hun.

Rutiner, rutiner, rutiner

Der hun tidligere var fanget i en ond sirkel av å legge seg sent og stå opp sent, har hun nå funnet glede og verdi i gode søvnrutiner.

– Jeg har lært verdien av en jevn døgnrytme. Dagene mine blir så mye lengre. Før følte jeg at de bare forsvant.

Ida følger fortsatt rutine de hadde på kasernen.

– Når man først har kommet inn i rutine, så går ting litt på automatikk. Det blir bare så mye lettere, og så har jeg plutselig overskudd.

Hun har lært å bygge en ny hverdag med bedre rutiner. Dette har lagt til rette for mer glede. Og gaming er ikke lenger en flukt.

– Nå så spiller jeg kun for å ha det gøy. Det er en stor endring.

Hun innrømmer at noen av de gode rutine har sklidd ut, og at det ikke alltid er like lett å gjøre det som er best for seg når man er helt på egen hånd igjen.

– Da jeg kom hjem hadde jeg ikke lyst til å falle tilbake i gamle mønstre, og selv om jeg dessverre har falt litt ut av noe av de gode rutine, jobber jeg aktivt med det.

På spørsmål om hun har funnet tilbake til den gamle hverdagsnisten, er hun noe mer avventende.

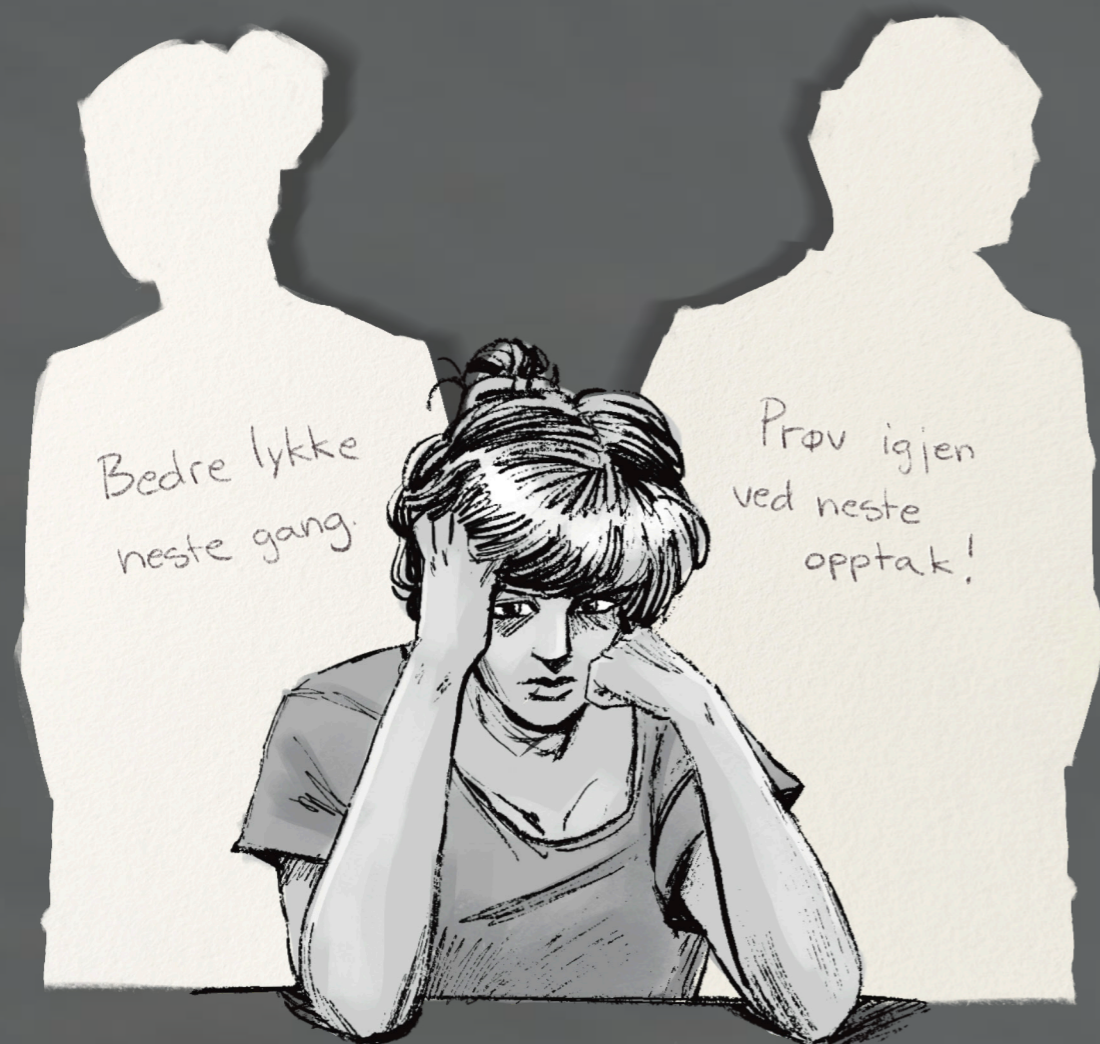
– Det har jeg ikke funnet helt ennå, men så går det også greit hvis jeg ikke finner det med én gang. At det tar litt tid – det går greit. **UD**

På utsiden av samfundet

Hvert semester søker håpefulle studenter seg til frivillige verv på Studentersamfundet. Hvordan er det når man ikke får være en del av dette fellesskapet?

TEKST: Anna Kongshaug | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

Lenge har Trondheim vært blant Norges aller beste studentbyer, og det hersker liten tvil om at Studentersamfundet er en stor og viktig del av forklaringen. Likevel er det begrenset med plasser til frivillige inne i det sagnomsuste huset. Derfor er det hvert semester mange som ikke får være en del av moroen.

Hvordan er det å gang på gang få avslag? Hvordan er det å være på intervju til et verv? Og sist, men ikke minst: Hvordan er studentlivet når man ikke har førstehånds tilgang til endeløse nachspiel og en tett sammenknyttet gjeng som ukentlig jobber mot et felles mål?

Å føle seg uønsket

Theo Nørving Viken har bodd og studert i Trondheim de siste fire årene. Han legger ikke skjul på at han på denne tiden har fått flere nei enn han har fått ja. Selv tok det mange forsøk og intervjuer før han fikk et frivillig verv på Samfundet.

Å få avslag var ikke noe Viken tok lett på; han beskriver det som en tyngende opplevelse.

– Man føler seg uønsket og det er en jævlige følelse. Jeg har følt det selv flere ganger, sier han.

Videre forteller Viken at denne følelsen av å ikke være ønsket på ingen måte blir lettere når man skal søke på nytt for både andre og tredje gang, kun for å få en ny avvisning.

Førsteårsstudenten Sara Fjelland tok det ikke spesielt tungt å få avslag på verv på Samfundet. Selv sier hun at hun ser lyst på å eventuelt skulle søke igjen.

– Jeg har ingen vonde følelser knyttet til det. Det er tross alt mange som opplever å ikke komme inn på første forsøk, sier Fjelland og smiler.

Hun er likevel usikker på om hun kommer til å søke igjen. Fjelland fikk nemlig et frivillig verv på Sukkerhuset kort tid etter at hun hadde søkt på Samfundet, og trives veldig godt med det. For henne ble avslaget fra Samfundet på ingen måte avgjørende for å ha en god studenttid.

Nepotisme blant studentene?

Det er ikke til å stikke under stol at noen gjenger på Samfundet er mer krevende å bli en del av. Viken har en følelse av at det kan virke som om det finnes elementer av nepotisme innenfor de runde veggene på Studentersamfunnet. I hvert fall for mer høythengende verv med få internplasser.

– Nettverk betyr nok en del. Det hjelper å ha en relasjon med noen som allerede er i gjengen, som kollektiv, slekt eller studie, mener Viken.

Likevel påpeker Viken at selv om det er mange gjenger med klare

fellesnevnerne blant medlemmene, er det også plass til utstikkere.

– Særlig gjelder dette for de større gjengene. Dem er det lettere å komme inn i, påpeker Viken.

Selv om Viken har følt konsekvensene av flere avslag tett på kroppen, presiserer

SKUFFELSE: Theo Nørving Viken forteller at å ikke få verv kan føles veldig vanskelig. Foto: Privat

han at det å få et frivillig verv på Samfundet ikke er noe man har krav på.

– Ikke alle kan få verv på Samfundet, dessverre. Å få verv på Samfundet er ikke en menneskerett, påpeker han.

Selv om dette er et faktum, beskriver Viken at studentlivet hans ble mye bedre etter å ha fått et verv på Samfundet, selv om han hadde andre frivillige verv før dette.

Første regel om intervjuet: Ikke snakk om det

Hvis det er noe det hviskes og tiskes i kulissene om, er det definitivt de beryktede intervjuene til de ulike gjengene på Samfundet. Selv opplevde Sara Fjelland intervjuet som trykkende.

– Jeg synes stemningen på intervjuet var merkelig. Det ble holdt i et mørkt rom, og jeg klarte ikke helt å slappe av, sier hun.

Videre forklarer Fjelland at mange av spørsmålene ikke føltes relevante for selve vervet hun hadde søkt på. I tillegg fikk hun beskjed om ikke å fortelle noen

om spørsmålene som ble stilt under intervjuet. Det hele opplevdes strengt.

– Det var litt som «The first rule of Fight club is: You do not talk about fight club», sier Fjelland.

Like etter intervjuet til Samfundet fikk Fjelland verv på Sukkerhuset i Trondheim. Hun forteller at de to intervjuene til de forskjellige frivillige vervene føltes veldig ulike.

– På intervju til Sukkerhuset føltes det bare annerledes. De var mer imøtekommende og åpne.

Theo Nørving Viken synes spørsmålene på sine intervju var greie og overkommelige, selv om ikke alle gikk ordentlig i dybden. Han har forståelse for at man først og fremst er ute etter å finne folk til en sosial gjeng, og at det handler om å

finne en gjeng med folk som skal gå godt overens med hverandre.

– Du søker venner, ikke en jobb, forklarer Viken.

Hvorfor hemmelighold?

Selv om det for mange kan virke rart at så mange deler av opptaksprosessen på Studentersamfundet er hemmelige, er det en tanke bak det.

– Mye av hemmeligholdet handler om søkerens personvern. Vi har en veldig streng praksis på at vi ikke sier

OPTIMISTISK: Sara Fjelland ser ikke mørkt på å skulle søke igjen. Foto: Privat

“Å få verv på Samfundet er ikke en menneskerett

videre at noen har søkt eller hva som blir sagt på et intervju, forklarer lederen av Studentersamfundet, Rami Chumber.

I tillegg til dette forklarer Chumber at det også handler om et ønske om at alle søkere skal kunne stille likt til intervjuene.

– Det skal ikke handle om hvem du kjenner og hva de eventuelt vet om opptaksprosessen, enten de er frivillige selv eller bare har søkt før, påpeker Chumber.

Bak et ja ligger mange nei

På optimistisk vis kommer Viken med en klar oppfordring til alle studenter som eventuelt ikke har fått verv på Samfundet dette semesteret.

– Prøv igjen! De mest engasjerte viser det med hvor mange ganger de søker,

ikke med hvor mange ganger de får et verv, sier Viken.

Også samfundetleder Chumber oppfordrer folk som ikke har fått verv på første eller andre forsøk, til å prøve igjen.

– Jeg ville bare hatt is i magen og søkt igjen. Jeg kjenner mange som ikke ble tatt opp første gang de søkte, som er frivillige i dag. Jeg oppfordrer også til å søke på ting man kanskje ikke mestrer eller er så kjent med, avslutter Chumber.

UD

NTNU VIL AT DE SKAL BRYTE REGLENE, ARKITEKTSTUDENTENE VIL LÆRE DEM

Arkitekturstudentene ved NTNU vil ha mer klassisk formgivning på studieplanen. Akantus skal jobbe for det.

TEKST: Sema Altaie og Tuva Ambjørseiet | FOTO: Annlaug Marie Evjenth Sørhaug | ILLUSTRASJON: Natalia Sokolowska

Ny norsk kulturpris ble for første gang i år delt ut til aktører som jobber for å fremme den klassiske og tradisjonelle kulturen. Prisen gikk til studentgruppen Akantus og NTNU-professor i arkitekturhistorie Branko Mitrovic.

En forening blir født

Fjerdeårsstudent Magnus Holm og tredjeårsstudent Oscar Olderøy er henholdsvis leder og nestleder i Akantus. Siden den unge foreningen ble grunnlagt i februar i fjor, har interessen eksplodert blant arkitektstudentene.

– Foreningen ble startet av en fjerdeklassing og to andreklassinger. Etter hvert som foreningen vokste ble jeg og Magnus med, forteller Olderøy.

Undergruppen arrangerer blant annet workshops, foredrag med gjesteforelesere, og «paint and sip» for at studentene ved NTNU kan fordype seg i tradisjonelle arkitekturteknikker.

– Det varierer jo veldig fra semester til semester hva man lærer på studiet. Akantus er en måte å samle studenter med samme interesse for klassisk formgivning, slik at vi kan lære sammen og av hverandre, forklarer Holm.

Olderøy og Holm forteller at særlig «paint and sip» med vannmaling virkelig har slått an. Gjennom høsten har det støtt og stadig tikkert inn meldinger fra ivrige medstudenter som ønsker seg flere sjanser til å delta på arrangementet.

– Det er veldig interessant å se hvor engasjerte folk er. Det finnes mange ulike foreninger for arkitekturstudenter, men Akantus er den eneste undergruppen som fokuserer på å faktisk lære mer arkitektur, sier Holm.

Så stort var engasjementet at da ideen om å få til en ekskursjon til Krakow ble satt til livet, var det hele 90 studenter på tvers av kull som meldte seg på.

– Uten å mene det, arrangerte vi plutselig én av de største turene med NTNU-studenter. Det er et nikk mot at interessen er der, sier Olderøy.

Helt i regi av Akantus-styret ble programmet fylt med kurs i klassisk byplanlegging, gjesteforelesninger, byvandring med tegneøvelser og eget kompendium med faglitteratur.

Etter det ble offentliggjort at Akantus vant kulturprisen, forteller Holm i en kommentar at de er svært stolte av å være første mottagere, og kommer til å bruke midlene de vant til å blant annet arrangere flere slike ekskursjoner i fremtiden.

Savner klassisk på studiet

Akantus har som mål å implementere mer klassisk formgivning, det vil si tradisjonelle arkitekturmetoder, i løpet av arkitekturutdanningen. Olderøy og Holm forteller at det er lite som undervises som del av det grunnleggende studieløpet.

– Det er kun i fagene om arkitekturhistorie at vi lærer om klassisk arkitektur.

Da lærer vi å kjenne igjen stilepoker, men ikke hvordan man faktisk tegner klassisk, sier Holm.

Når Olderøy og Holm blir bedt om å definere hva klassisk arkitektur egentlig er, lyser de to arkitektspirene opp med entusiasme. De forklarer at det ikke bare handler om å tegne romerske tempel med massive søyler, men å ha en helhetlig tilnærming til byggets konstruksjon.

– I klassisk formgivning fokuserer man på de viktigste elementene i bygget. Alle delene skal samarbeide med hverandre. I tillegg er skjønnhet likestilt med funksjon, forteller Olderøy.

Holm legger til at moderne arkitektmetoder ofte handler om å utnytte areal så effektivt som mulig, uten å ta like mye hensyn til hvordan det faktisk føles å være i bygget. Å tegne klassisk har imidlertid lenge vært tabu på NTNU.

– Studiet vårt oppfordrer tidlig til kreativitet og originalitet, men man må jo kunne noter og skalaer før man begynner å spille eksperimentell jazz.

VOKSENDE STUDENTBEVEGELSE: Leder Magnus Holm og nestleder Oscar Olderøy i Akantus har trukket mange studenter til interessegruppen for klassisk arkitektur.

KLASSISK INSPIRASJON: Sisteårsstudentene Sigurd Randby og Elise Skeide Vibe ser til klassiske metoder i diplomoppgaven sin.

Vi må kjenne reglene før vi begynner å bryte dem, sier Olderøy.

Holm og Olderøy, og tilsynelatende flere studenter med dem, savner verktøyene i arbeidskassen fra den klassiske tradisjonen.

– Arkitektstudenter er kjent for å bruke veldig mye tid på studiet sitt. Det har kanskje noe å gjøre med at vi mangler undervisning i de grunnleggende

prinsippene, og ender med å prøve og feile, sier Holm spørrende.

– Ikke alle bygg trenger å se ut som Nidarosdomen

Olderøy og Holm tror Arkitekturoppørret har vekket manges interesse.

– Vi lever jo på at arkitekturoppørret har satt klassisk arkitektur på agendaen, men vi vil ikke skape en like polariserende debatt, sier Holm.

På sosiale medier har bevegelsen fått oppmerksomhet for å rette skarp kritikk mot at modernistiske bygg reises på bekostning av mer tradisjonelle og estetiske.

– Arkitekturoppørret er jo egentlig en folkelig bevegelse mot arkitekter, poengterer Olderøy.

Han forklarer at de ikke nødvendigvis er motstandere av moderne arkitektur, men ønsker å utvide spillerommet for hvilke metoder studentene har mulighet og kompetanse til å bruke.

– Ikke alle bygg trenger å se ut som Nidarosdomen. Jeg tror for eksempel man kan bruke klassisk formgivning til å produsere noe nytt og modernistisk, sier Holm.

Med Akantus prøver de å fylle noen av hullene i studieplanen med kunnskapen som finnes i de klassiske teknikkene. De

er likevel tydelige på at det kreves større handling fra NTNU.

– Akantus som undergruppe kan gjøre mye, men vi vil aldri kunne tilby noen formell utdanning på samme måte, sier Olderøy.

Blir ikke hørt

Den store fanesaken til Akantus har vært å gjøre valgfaget klassisk formstudio til et permanent masterfag som undervises hvert år. Valgfaget, som ble til etter et studentinitiativ, har foreløpig kun seks studieplasser. Dette mener Akantus er alt for få.

– Vi startet en underskriftskampanje som 170 studenter signerte, altså over én tredjedel av arkitektstudentene ved NTNU, forteller Olderøy.

Til tross for klar tale fra studentene, ble forslaget om endringen av studieplanen avvist av programlederne ved instituttet. De fikk til svar at det ikke kunne la seg gjøre på grunn av økonomi og kutt i ressurser, men at det eventuelt kunne tas med i en lengre fagvurdering.

– En slik byråkratisk prosess gjør at klassisk formstudio med flere studieplasser kommer til å ta lang tid. Er vi heldige får vi kanskje en endring innen 2030. Da er alle studentene som signerte

kampanjen allerede uteksaminert, sier en skuffet Holm.

Både Olderøy og Holm opplever det som frustrerende å ikke bli tatt på alvor, og stiller spørsmål ved om det er riktig måte av instituttet å håndtere et slikt studentengasjement.

– Vi ønsker å gjøre utdanningen vår bedre. Hvis man først skal kutte, så bør ikke det 170 studenter ønsker seg kuttes først, sier Olderøy.

Motstand i studentmassen

Sisteårsstudentene Sigurd Randby og Elise Skeide Vibe har fått med seg arbeidet til Akantus, og synes de gjør mye bra. De tror mange av foreleserne oppfatter studentenes engasjement som kritikk, når de gjør sitt beste for å undervise formgivning.

– Jeg tror mange av lærerne føler at de ikke blir satt pris på, og opplever at de møter motstand i studentmassen, sier Vibe.

Hun legger vekt på at etterspørselen etter mer klassisk ikke betyr at undervisningen i dag er dårlig. Man ønsker bare noe mer i tillegg.

– Det er mange forelesere i forsvarsmodus. Det må vi komme oss forbi, sier Randby.

Han forklarer at de fleste som har gått ut av arkitekturskoler de siste tiårene har tatt avstand fra klassisk arkitektur.

– Dette kan være fordi man forbinder klassisisme med totalitære politiske regimer. Eller fordi man mener man aldri skal tegne arkitektur som ser eldre ut enn det den er. De kobler det gjerne på vår tid, til sosialdemokrati bør ha rettferdig arkitektur.

Randby og Vibe påpeker at det er forskjell på klassisisme som stilart, og klassisk som en designmetode – det trenger ikke å være et likhetstegn mellom disse to. Her kan det imidlertid virke som de lærde strides.

– Jeg håper professorene klarer å se forbi dette stigmaet etterhvert. Vår jobb som arkitekter er å tegne verden til et hyggelig sted, og da må vi snakke sammen, sier Randby.

Modernisme med bløtkakepynt

Randby tror frustrasjon er en stor motivasjon bak den økende interessen for klassisk arkitektur.

– Det er frustrerende å ville lage noe vakkert, men ikke få det til, sier han.

Denne frustrasjonen har fulgt mange ferdigutdannede ut i arbeidslivet også.

– Jeg tror det er mange arkitekter der ute som tenker: «Ja ja, noen må jo tegne de Obos-blokkene også».

For ham ble klassisk formstudio viktig på veien mot å tegne klassisk. Han forteller at en kompis av han var med å starte faget, og overbeviste Mitrovic om å undervise klassisk formgivning.

– Vi hadde så lyst til å tegne vakkert, men samme hvor hardt vi prøvde så ble det liksom feil. Selv etter tre år på studiet så det bare ut som moderne hus med bløtkakepynt.

Randby forteller at de brukte mange uker på å stange hodet i veggen, før de skjønnte hvilke ingredienser de manglet for å tegne den arkitekturen de ville.

– Det var en «aha-opplevelse». Og siden det har jeg vært overbevist om at det er noe alle må lære på arkitekturstudiet, forteller Randby.

Vibe har ikke gått det klassiske formstudioet, men deler Randbys engasjement. Hun har også savnet den oppskriften man finner i den klassiske arkitekturen. Et fag om lys og farger var for henne det som fikk brikkene til å falle på plass.

– Vi jobbet med en gate i Oslo og fikk beskjed om å tegne et bygg som hørte inn i gaten. Man kunne tegne i stilen

TA HÅNDEGNING TILBAKE: Sigurd Randby og Elise Skeide Vibe savner mer håndtegning i løpet av studiet.

BLØTKAKE: Randby forteller at hans tidlige forsøk på å tegne klassiske bygg minte om moderne hus med bløtkakepynt.

man selv ville, men måtte selv synes at det passet inn.

Dette beskriver hun som en øye-åpnende prosess. Det var ganske revolusjonerende å få en oppgave hvor man ikke skulle tegne noe som måtte skille seg ut, heller tvert imot.

– Jeg plukket ut detaljer fra byggene som allerede var i gaten, og satte dem sammen så bygget mitt skulle passe inn med den eksisterende bebyggelsen.

Hun legger til at mer klassisk undervisning tidlig i studiet ville gjort studentene mer forberedt på å ta fatt på en slik oppgave.

Uvanlig ved NTNU

Vibe og Randby leverte diplomoppgaven sin før jul. Der har de hentet inspirasjon fra klassiske metoder. Med utgangspunkt i det gamle rådhuset til tidligere Selje

kommune, vil de vise hvordan man kan løfte en tilsynelatende trist arkitektur.

– Det står sånne tomme bygg mange steder, de fleste synes ikke noe om det. Det er triste bygg som er kjipe å være i. De tilfører heller ikke noe hyggelig eller pent til omgivelsene, forteller Vibe.

Gjennom oppgaven sin har de forsøkt å sette ord på hva som er feil med arkitekturen bygget representerer.

– Det handler om å sette ord på hva som er det visuelle problemet med arkitekturen, og hvordan vi kan gjøre det mer behagelig for øyet, forklarer Randby.

For å få til dette henter de inspirasjon fra den klassiske formgivningen, hvor skjønnhet er viktig.

– Når man ser på en fasade kan det alltid være flere detaljer å feste blikket på. Mye moderne arkitektur oppleves hardt,

for det dukker ikke opp flere detaljer når man kommer nærmere.

De forteller at det er veldig uvanlig å levere en klassisk diplomoppgave ved NTNU.

– Den første som gjorde dette gikk ut i vår, og det gikk utrolig nok veldig bra. Men det har nesten vært utenkelig at noen har kunnet levere et klassisk prosjekt på denne skolen, frem til arkitekturopprøret, forteller Randby.

De to snart ferdigutdannede arkitektene tror imidlertid ikke det er helt tilfeldig at entusiasmen for tradisjonell arkitektur har oppstått på akkurat NTNU.

– Andre steder er det opptaksprøver for å komme inn, som dermed selekterer studenter som har «svart riktig». På NTNU er det kun karakterkrav hvor

det kommer inn mange med ulike bakgrunner, sier Randby.

Han forklarer at det åpner for flere faglige meninger og miljøer, som kan ha gitt grobunn for nettopp slike kontroversielle bevegelser.

– La dem tegne søyler

Både Vibe og Randby er enige med Akantus om at klassisk arkitektur må inn i grunnutdanningen. De ønsker seg også mer håndtegnning i løpet av studiet.

– Vi er ganske flinke på det første semester, men så tar datamaskinen over. Da tenker man ikke like mye selv, man har datamaskinen som tenker for deg, sier Randby.

Vibe legger til at arkitektur har mange aspekter, hvor formgivning er ett av dem. På NTNU fokuseres det nok mer på de andre aspektene. Hun stiller også spørsmål ved rekkefølgen man lærer ting på studiet.

– NTNU har den pedagogikken at man skal slite, og så skal man finne ut av ting etterpå. Vi får for eksempel oppgaver som «tegn et leilighetsbygg på den tomten her» og så må vi bare finne ut av det.

Hun forteller at det bunner i en tanke om å ikke låse studentene til en bestemt måte å prosjektere på.

– Det er egentlig en fin tanke, men jeg tror ikke de trenger å være redde

for en mer konkret innføring i hvordan man jobber.

Noen arbeidsmetoder og teknikker ville gjort godt for den angsten hun tror mange arkitektstudenter kjenner på.

– Og så kan man velge selv hvordan man vil bruke disse teknikkene, heller enn å skulle finne opp sine egne teknikker og metoder.

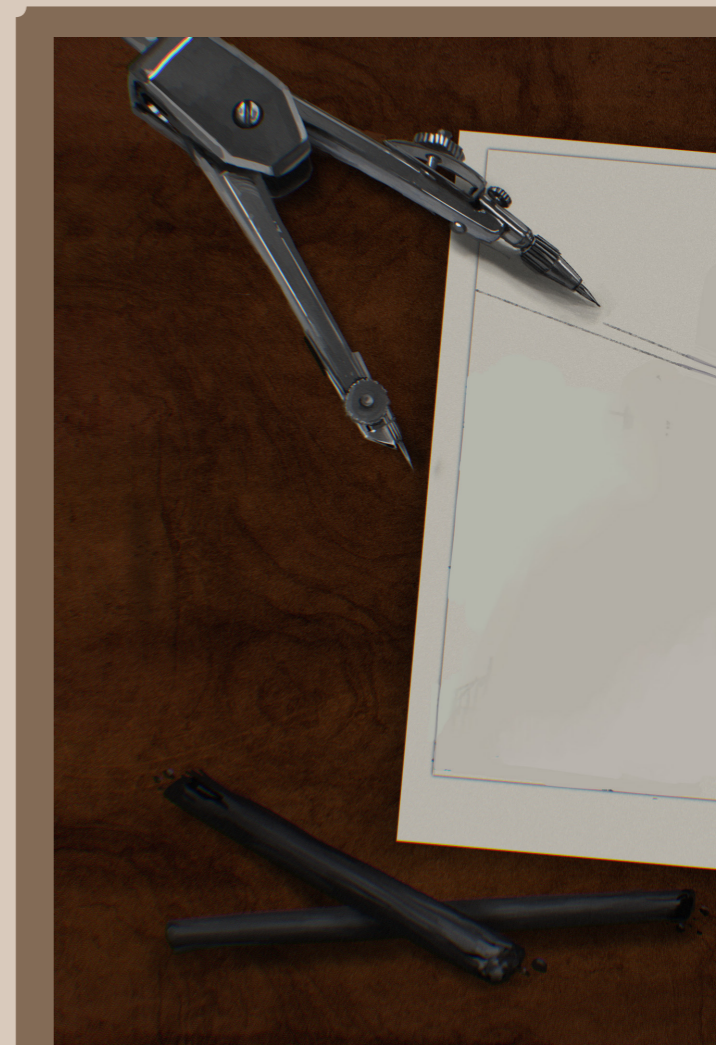
Uansett hva man mener om klassisk arkitektur, er Vibe og Randby enige om at det gir verdifull kunnskap for alle fremtidige arkitekter.

– La dem tegne søyler. De kommer til å hate det, men de kommer til å lære masse av det, sier Randby og ler. **UD**

Vår henvendelse til Institutt for arkitektur og teknologi om tilbud om kommentar av Akantus sin kritikk har foreløpig ikke blitt besvart.

PRØVING OG FEILING: Arkitektstudentene må jobbe frem sine egne prosjekteringsmetoder.

Veganuar for ikke-veganere

Det er mange gode grunner til å spise mindre kjøtt. Her er noen tips til hvordan du kan lage vegetar- og veganretter fulle av umami.

TEKST: Henrik Røren | FOTO: Lan La | ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

Proteiner uten kjøtt

Det finnes flere proteinkilder som kan brukes i stedet for kjøtt. Alle typer bønner, det være seg kidney, svarte og hvite, er både mettende og gode. Hvis man er litt skeptisk til bønner kan ulike typer sopp også brukes. Utvid horisonten fra aromasoppen og prøv for eksempel østerssopp. Glem heller ikke tofu. Tofu kan brukes til utrolig mye forskjellig og man blir faktisk ikke feminin av å spise det.

Mer enn bare soyasaus

Det finnes en rekke sauser du kan inkludere for å gi vegetarmaten litt mer kjøtt på benet. Den mest vanlige er soyasaus, men det er mange andre muligheter. På de fleste asiatiske dagligvarebutikker får du både fiskesaus og østerssaus. Det lukter rart, men gir en utrolig rik dybde til maten.

Umamibombe

Kongen av krydder er natriumglutamat (MSG). Det er et hvitt pulver som i bunn og grunn er kjemisk umamismak. Det betyr at nesten alt du har MSG på blir bedre. Krydderet kan kjøpes hos de fleste asiatiske dagligvarebutikker.

Dersom kjemisk umami høres skummelt ut, så finnes det alternativer. Næringsgjær er veganernes svar på parmesan. Det smaker «ostete» og kan egentlig brukes der du vanligvis ville brukt parmesan. Næringsgjær kan kjøpes på diverse helsekostbutikker. Ellers er de fleste krydder fra vanlig butikk verdt å eksperimentere med. Et ekstra lite tips er røkt paprika og cumin.

For å teste noen av disse tipsene kan du lage japansk karri med tofu katsu. Retten er faktisk vegansk, men her savner man ikke det animalske.

ØSETEKNIKK: Slik gjør du det når du skal løse opp krydderterningene.

Slik lager du retten:

1. Stek løk i olje i 4–5 minutter på høy varme i en stor kjele til den får farge.
2. Skru ned varmen og legg til hvitløk, ingefær og eple.
3. Ha i honning, ketchup og soyasaus. Fyll så på med kraften og la alt koke opp.
4. Ha så i gulrøttene og potetene i kjelen og la det småkoke til de er møre. Dette tar rundt 15 minutter.
5. Nå skal du tilsette Golden curry mix-terningene. Dette gjøres ved å fylle opp en øse med væsken fra kjelen. I denne øsen rører du forsiktig inn én terning av gangen. Når terningen er oppløst kan du helle væsken tilbake i kjelen. Gjenta med alle terningene, eller til karrien har tyknet.
6. Smak til med salt, MSG eller eventuelt flere terninger Golden curry mix.
7. Server med ris og katsu ved siden av. Husk å vaske risen før den kokes.

Tofu katsu

Dette trenger du til fire porsjoner:

- 500 gram fast tofu, skåret i 1 centimeter tynne skiver
- 2 dl usøtet soyamelk (eller annen ikke-animalsk melk)
- 100 gram hvetemel
- 2 ss maisenna
- 2 ts røkt paprikapulver
- 2 ts MSG
- 200 gram panko eller brødsmuler

1. Legg tofuskivene under et skjærebrett og press ut så mye av vannet som mulig.
2. Ha melk, hvetemel, maisenna, paprikapulver og MSG i en bolle. Bland dette til en klumpfri røre. Ha panko i en annen bolle.
3. Dypp så tofuskivene i den våte bollen før den dyppes i den tørre bollen med panko. Pass på at hele skiven er dekket. For å unngå søl er det lurt å ha en fast våt hånd og en fast tørr hånd.
4. Stek så tofuen i en panne med et godt lag olje til den er gyllen. Dette tar rundt fem minutter per side. Tofuen kan også friteres om man ønsker.
5. Krydre tofuen med salt så fort de er ferdige og la noe av oljen renne av på et tørkepapir.
6. Skjær den ferdige tofu-katsuen i biter og server sammen med den japanske karrien.

Japansk karri

Dette trenger du til fire porsjoner:

- 1 stor løk, hakket
- 5 fedd hvitløk, finhakket
- 1 eple, skrellet og revet
- 1 sp ingefær, finhakket
- 1,5 ts honning
- 1 ss ketchup
- 2 ss soyasaus
- 1,2 liter kraft (grønnsak for vegansk versjon)
- 2 gulrøtter, skåret i biter
- 3–4 medium store poteter, skåret i biter
- 3–4 terninger med Golden curry mix. Golden curry Mix er vegansk og kan kjøpes på de fleste asiatiske dagligvarebutikker. For mer smak kan du også marinere tofuen. Da dynker du tofuskivene i soya, hvitløk og ingefær og lar den stå i noen minutter.

FASTE KRYDDERIER: Du får kjøpt krydderterninger på de fleste asiatiske dagligvarebutikker.

TOFUPRESS: Det er viktig å tømme noe av vannet i tofuen for å få den sprø.

25 TING Å GJØRE I 2025

Buss nummer tre forbinder hele byen med campusene i Trondheim. På hvert eneste stopp venter en ny ting å gjøre i 2025. Stig på og få inspirasjon til det nye året.

TEKST: Fynn Hofmann | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

FØR DU GÅR PÅ BUSSEN

Alltid vær åpen for et hverdageventyr.

HOSPITALSKIRKA

Ta en tur til byen og prøv å finne de beste kanelbollene i Trondheim.

SKANSEN

Prøv isbading i havet!

NYVEIBAKKEN

Gå en tur til Våttakammen og ta med litt te og kjeks. Utsikten er utrolig fin.

TVETESTIEN

Planlegg en temafest.

ÅSVEIEN SKOLE

Dra på Sverresborg folkemuseum og lær deg litt om Trondheims historie.

JOHAN FALKBERGETS VEI

Tilbring en hel dag uten teknologi (eller i hvert fall uten mobil).

STUDENTERSAMFUNDET

Denne er enkel: Dra på Samfundet!

STABELLS VEG

Husk å lese Under Dusken!

HAVSTADSENTERET

Prøv å lage vegansk mat (sjekk ut matspalten).

ARNT SMISTADS VEG

Trondheim arrangerer ski-VM i 2025, og dette er din sjanse til å se skistjernene på kloss hold!

HALLSET

Les en bok fra et annet land – du finner mange på biblioteket!

BYÅSEN SKOLE

Bytt til trikk og ta deg en tur til Bymarka. Enten for å gå på ski eller for en fottur.

KONGENS GATE

Ta med deg en venn og gå Midtbyrunden. Det er mange kule ting å oppdage i Trondheim sentrum.

NIDAROSDOMEN

Det er åpenbart! Dra på kino og glem alle forpliktelser til studiet.

HØGSKOLERINGEN

Meld deg på en gruppetime på treningssenteret ditt.

GLØSHAUGEN

Engasjer deg i linjeforeningen din eller ta opp et annet verv.

ØSTRE BERG

Ta et matkurs og lag mat til kollektivet ditt.

BERGHEIM

Ta med deg vennene dine på aking.

BERG STUDENTBY

Dra på Lerkendal stadion og se en Rosenborg-kamp.

VOLL STUDENTBY

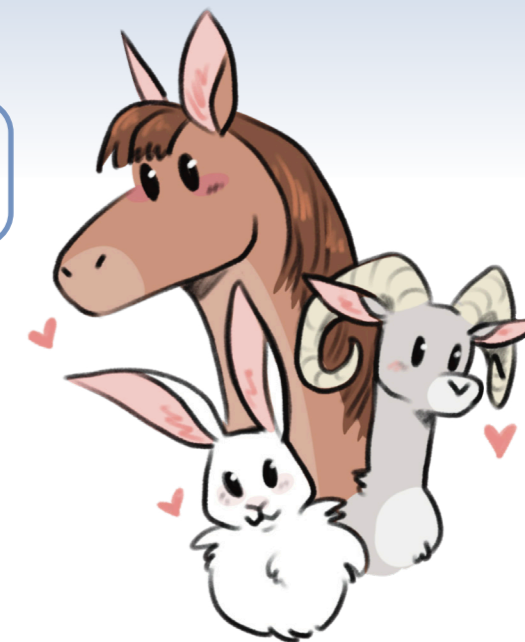
Dra til Voll gård og kos med dyrene. Koselig!

MOHOLT STUDENTBY

Bli kjent med utvekslingsstudentene – du kommer til å finne mange på Moholt, særlig på Loftet.

LOHOLTBAKKEN

Ta deg en tur til Estenstadsmarka og utforsk Burmaklippen.

EDVARD BULLS VEG
Prøv deg på frisbeegolf.

DRAGVOLL
Begynn å lære deg et språk og imponer familien din på neste sydenferie.

Kulturredaksjonen gleder seg til våren

Semesterstart føles for noen som et brutalt slag i trynet og klaps på baken. Heldigvis skjer det mye å se frem til de neste månedene!

TEKST: Kulturredaksjonen | ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

Sol, VM og festival

Det blir min første vår i Trondheim, så jeg gleder meg til nye opplevelser og faste vårtegn. Som alltid venter jeg utålmodig på at lyset kommer tilbake, og forhåpentligvis også varmen. Ingenting er bedre enn å våkne til morgensol og legge seg i skumring. Ellers gleder jeg meg til å bli bedre kjent med alt og alle de nye i livet mitt. De jeg bor med, klassekamerater, frivillige på Samfundet, og byen jeg nå bor i. Februar–mars tror jeg blir en god periode, med Ski-VM som vil fylle byen enda litt mer, og Helga-festival på Singsaker.

– Emma Mathea Børsting Andersson

Sprudlende filmfestival og gamingheadsett

Sett bort ifra skrekkefilmfestivalen i Oppdal er det ikke akkurat sånn at filmfestivaler vokser på trær i denne delen av landet. Derfor gleder jeg meg til Kosmorama i midten av mars. Her er det bare å håpe på dårlig vær, så man kan dra på kino hele tiden med god samvittighet. Dersom det likevel skulle vise seg å være veldig fint vær, kan du trøste deg med at også solen går sin gang. Det innebærer at den sannsynligvis vil skinne igjen, så ikke la det eventuelle finværet stoppe deg fra å gå inn i kinomørket denne uken. Det fullstendige festivalprogrammet har ikke blitt sluppet enda, så det er noe å glede seg til i seg selv!

Ellers er det en rekke flotte konserter denne våren. På selveste valentinsdagen skal Ukjent Hest ha konsert på Lokal bar. Hvis det blir litt ensomt å sitte hjemme, eller kjedelig å være med kjæresten, er dette et meget godt alternativ for alle som setter pris på humor i kombinasjon med herlige takter. 15. mars kommer Dina Ögon til Storsalen i forbindelse med ISFiT-festivalen, og det tror jeg kan bli en herlig opplevelse. Sist men ikke minst kan vi vente oss litt av et spektakkel når B-Boy Myhre inntar scenen på Havet arena 21. mars. Forrige gang han hadde konsert i byen stod han på scenen i Storsalen med gamingheadsett for å fremme en ensom gamer sitt perspektiv. Det er rørende uansett om du liker gaming eller ikke. Jeg tror med andre ord at vi har et fabelaktig semester i vente.

– Christian Truyen Ryssdal

Film, musikk og unike opplevelser på Havet

Med våren kommer lengre dager, sol og varme. Likevel gleder jeg meg aller mest til å sitte inne i en mørk kinosal og se den nye filmen om Bob Dylan sitt liv *A Complete Unknown* når den kommer i februar. Videre slår No. 4 også til med hele to konserter i månedsskiftet februar–mars. Høsten 2024 slapp trio en et nytt album, som jeg tror blir magisk å høre live. Og dette er bare starten. Våren har alltid noe uforutsigbart å by på – det være seg festivaler, små kulturarrangementer eller spontane turer ute i det fri. Spesielt gleder jeg meg til vinfestival på Havet arena i slutten av februar, og ikke minst til å se Ivan Ave spille konsert samme sted uken etter.

– Jenny Østberg Hanssen

Desperat venting og nye perspektiver

Etter noe som har blitt en ufrivillig lang ventetid kan jeg skimte premieredatoen for *Mickey 17* i det fjerne. Filmen som skulle være et lyspunkt og kilde til humring i januar har blitt utsatt til april, men jeg må nesten bare ta det jeg kan få. Litt før den tid kommer noe annet å glede seg til, nemlig årets viktigste dag: kvinnedagen! Den skal jeg feire på Skala på Samfundet med Kaja Gunnufsen, og gaule med når hun synger om å være desperat, unik og jævlig lei. Tanker vi alle kan kjenne oss igjen i, altså. Jeg gleder meg også til å se *Drontheim* på Trøndelag teater i februar. Teaterstykket skal ta for seg innsiden av motstandsbevegelsen i Trondheim gjennom to søstres perspektiv. Her kan vi se en historie om kjærlighet, familie og, ikke minst, kvinner i krig. Jeg forventer en gripende historie som kanskje kan gi byen et nytt historisk perspektiv.

– Nora Lerkerød Alnes

Vår «tralalala»-vår

Denne våren ser ut til å være fullspekket med arrangementer for enhver. Jeg skal på Trøndelag teater for å se Aristofanes komedie *Lysistrata*. Med et plott som baserer seg på at kvinnene i Sparta og Athen nekter å ha sex før det blir fred i landet, er det så morsomt at man fort glemmer at det ble skrevet 415 år før vår tid. Ellers er jo et av de sikreste vårtegnene at det er Battle of the Bands på Sukkerhuset. Jeg gleder meg til dansing og allsang med noen av de beste musikerne studenttrondheim har å tilby. Og så må vi ikke glemme ski-VM – vårens store begivenhet. Sport er jo også kultur. Med «pop-up»-utestedet på Torget, Hype, skal det bli «afterski» til langt ut på natten, i hvert fall frem til 12. Men med en lite studentvennlig inngangspris på 350 kroner for kveldstid gjenstår det ennå å se om Hype klarer å konkurrere med Samfundet på en lørdag kveld.

– Åsne Omland

Noen råd, fra én kjerring til en annen

Vi har vandret inn i influensasesongen og mange av oss er som vanlig ikke forberedt: glemte å ta vaksinen i år igjen, delte en øl med en kompis som snufset litt ... Det er lett å være etterpåklok.

TEKST: Emma Mathea Børsting Andersson | ILLUSTRASJON: Pål Ulheim

Heldigvis for deg tilbrakte jeg størsteparten av høstsemesteret utslått av en atypisk bakterie. Klart, det er en erfaring jeg helst skulle vært foruten, men for å få noe godt ut av det deler jeg her alle de beste tipsene for deg som snart skal gjennom ilden.

Nesehorn – og da snakker vi ikke dyret

De av dere som har hatt bihulebetennelse før, vet hvor satans vondt det er, og hvor gjerne man vil unngå dette. Det går en lang vei å investere i et nesehorn. Nesehorn fås kjøpt på apotek, og hjelper deg med å skylle ut alt gørrer du har samlet opp i nesen. Og husk, ikke kjøp de ferdigblandede greiene på apoteket for å skylle gjennom; dra på matbutikken og plukk ut en pakke salt uten jod. Kok opp vann, bland inn et par-tre teskjeer og spe det ut med kaldt vann til du har en temperatur du orker å helle gjennom nesa. Ja – det skal gjennom.

Allier deg med en frisk venn

Jeg håper du har skaffet deg noen gode bekjente, for nå er det på tide å snylte på alle du kjenner. Du blir ikke bedre av å gå på butikken eller stikke en tur på apoteket. Be så søtt du kan fra en i kollektivet om de kan kjøpe deg litt mat og en ny nesespray. Kanskje en pakke med Strefen, mer honning, og te ...

Drikk baby, drikk!

Du skal skylle nesen, men også resten av kroppen. Her gjelder det å drikke så mye vann, saft, te eller juice som mulig. Om du ikke får i deg noe mat, popp en pose med potetgull og prøv å få i deg litt salt. Selv om det føles som om at du dør, kan du leve lenge på en bøtte vann og en pose Maarud. Og nå måru faktisk.

Bæ, bæ lille lam, skjøner du hvor jeg skal med dette?

Kle deg i ull. Masse. I hvert fall på føttene. Vi følger Nansens prinsipper og har ull innerst. Idealet du skal se for deg er antrekkene du «pulla up» med i barnehagen. Og gå med ullabber 24/7. Dekk halsen også, med et skjerf eller ullhals: Litt opp til deg, jeg er ikke moren din.

Hold deg hjemme

Ikke vær en av de pikkene som går ut selv om de er syke og bare smitter alle andre. Helsen kommer først, selv om det suger balle av og til. Pluss, stikker du ut, drar du som regel bare ut sykdomsforløpet. Det er bedre å misse én forelesning enn tre.

Smitt dine fiender

Hadde dette vært 2020 hadde du nå vært et vandrende biologisk våpen, og det er ikke noe man skal koddde med. Klart, dette strider fullstendig mot forrige punkt, men hvis du virkelig bærer et hat mot noen som fortjener en smell – hva er vel da en verre skjebne enn to uker med muskelsmerter og utmattelse?

Bli «pro gamer»

Mobilspill er sykt gøy når man ikke har et liv, altså når formen begynner å bedres, men du fortsatt må holde deg inne. Du har ikke sett mennesker på én uke og verden er så fjern som aldri før. Min «go-to» er Merge Dragons! – et spill jeg ikke kjenner noen andre som spiller. En sann «guilty pleasure». Ellers kan du alltid gå for en klassiker som Hay Day eller Minecraft (men da synes jeg du bør spille det på PC, seriøst. Minecraft på telefon er bare trist).

Ta en tur på «all inclusive»

Altså, ta en tur til mamma. Her får du virkelig muligheten til å spille den syke pasient. Det er bare å ligge rett ut og bli servert te, is, hjemmelagd suppe og så videre. Pluss, mamma har alltid smertestillende og mange typer te. Etter en uke med helvete er dette himmelen.

Gi deg selv litt tid

Du kommer ikke til å være helt på topp med det første, så ta det med ro og lytt til kroppen. Det høres kanskje litt fjernt ut, men det er like greit å bli god på det, først som sist. Kanskje ikke stikk rett på gymmen etter en toukers øvelse i sengeliggende. Ta deg en liten tur, vær litt tålmodig.

Og på neste fest, ikke sitt direkte overfor ham med røde kinn og stemme som Charter-Svein.

Bokanmeldelse:

Mann møter kvinne og livet kan aldri bli det samme igjen

Den store forelskelsen – en historie vi har hørt så mange ganger før. Likevel er det ingen tvil om at vi alltid vil høre den når det er Sally Rooney som forteller.

TEKST: Anna Kongshaug | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

«Vi mennesker trenger hverandre, men det betyr ikke at forholdene vi har til hverandre trenger å være konvensjonelle», sier forfatter Sally Rooney. For hva er egentlig kjærlighet, tilknytning og vennskap?

Mens Ivan er et reservert sjakkhode med inceltendenser, er storebroren Peter en selvmarkerende og bastant jurist som sliter med et omfattende pillemisbruk. Begge prøver å navigere livene sine i kjølvannet av farens bortgang, noe som skaper høylytte krangler og store gnisninger i forholdet deres.

Så møter de to brødrene hver sin kvinne. På papiret skal ikke Peter og Ivan like sine nye kjærlighetsinteresser; Ivan sin flamme er altfor gammel for ham, og Peters elskerinne er alt han ikke kan stå inne for. I tillegg til det skandaløse faktum at hun er over ti år yngre enn ham og at han allerede elsker Sylvia. Ringvirkningene av forelskelsene gjør at noe må skje, og at noe mellom de to brødrene må forandre seg.

Rooney utforsker ulike former for relasjoner uten å dømme det hun oppdager: Hun er ikke belærende, det finnes ingen moral. Peter elsker Sylvia,

og han er forelsket i Naomi, på én og samme tid. Det er nettopp denne evnen til å portrettere forholdene mellom mennesker som gjør Rooney til den glimrende forfatteren hun er. Forfatteren viser oss at forholdet vi har til mennesker ikke er noe som bare endrer seg i det øyeblikket man sier at det er slutt, og at det er rom for mange og samtidige følelser.

Sally Rooneys enestående kraft ligger i dialogene mellom karakterene. Det er med god grunn at samtalene i serien tilhørende boken *Normal People* knapt er endret: Det eneste som trengs for å virkeliggjøre menneskene i boken er å si setningene høyt. Den samme troverdigheten finner vi i *Intermezzo*. Vi tror på det karakterene sier og det de ikke sier.

Intermezzo oppleves på mange måter som nyskapende mot Rooneys tidligere bøker. For første gang skriver forfatteren fra et mannlig perspektiv. I tillegg oppleves fortellingen som kompakt og tettpakket, ikke bare i antall sider, men også i mengden utdypende beskrivelser av karakterens indre liv og ytre omstendigheter. Selv om mye av tematikken og persongalleriet også er gjenkjennelig fra tidligere bøker,

Tittel: *Intermezzo*
Forfatter: Sally Rooney
Oversatt til norsk av Hilde Rød-Larsen
Sider: 447
Forlag: Bonnier

blir man aldri lei. *Intermezzo* føyer seg dermed inn i rekken av Sally Rooney-bøker man burde ha lest i løpet av tjuetårene.

Kommentar:

Tilgivelse trengs i det daglige av oss dødelige

I et samfunn der beklagelser hives rundt som håndballer: Hva er det som har skjedd med tilgivelsene?

Per dags dato ligger en beklagelse like løst i luften som snøflakene som daler ned på våre rosenrøde kinn: «Unnskyld, kan jeg spørre om noe?», «sorry, kunne jeg bare kommet forbi her?» og «beklager for at jeg satte meg på hamsteren din».

Vi mennesker har en litt uheldig tendens til å slenge ut for mange beklagelser. Men hva er egentlig «greia» med det? Enkelt og greit er problemet med beklagelser at det ikke er noen som tilgir dem. Beklagelser har nesten mistet sin betydning fordi vi er så opptatt av dem, og det resulterer i at vi har sluttet å anerkjenne dem.

Vi må enten bestemme oss for å begynne å tilgi så beklagelsene vinner tilbake meningen sin. Eller så må vi frata betydningen «tilgitt» har ved å bruke ordet så mye at det til slutt betyr like lite.

I religiøs sammenheng står tilgivelse sentralt. Det er en grunnpilar i kristendommen og en dyd i hinduismen, for å nevne noen. En må ikke glemme at gavmildhet og nestekjærlighet står like sterkt som tilgivelse.

Hvorfor skal beklagelse utelukkende være en praksis for religion, og når er det «oss dødelige» skal innse at vi også kan tilgi hverandre? Hvis tilgivelse likevel skulle vise seg å være en kraft forbeholdt guder og presteaktige figurer (paven inkludert), så er ikke religion noe for oss.

Nok om religion, det er litt dramatisk å skrive så mye om det. Men poenget er at tilgivelse trengs i det daglige av oss dødelige. Dersom du ser personen som har bedt deg om unnskyldning i øynene før du kontant sier «tilgitt», er det ingen tvil. Vedkommende får umiddelbar bekræftelse på at ingen nag bæres, og relasjonen er igjen klinkende trygg for begge parter.

Tomme ord som «det går fint» og «nei da» har tatt over stafettpinnen til tilgivelse, og nå har de sannelig fått løpt runden sin og vel så det.

Se på personen som nyser og beklager. Se på personen som sneier jakken din og sier «sorry». Personen søker i ordets rette forstand en tilgivelse, og det skal du faen meg gi ham. Vi skylder hverandre å tilgi hverandre. Men igjen, dersom du ikke synes denne kommentaren er hverken treffende og/eller interessant, så ikke glem at du er tilgitt. Selvfølgelig.

ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

For alle som ikke fikk nok etter Andrew Garfields «Chicken Shop Date»

TEKST: Emma Mathea Børsting Andersson

John Crowleys *We Live in Time* serverer et hav av tårer, romantikk, og akkurat passe mengde britisk humor.

Foto: Ymer Media

I tilbakelente seter, og med en kald julebrus i hånd, var stemningen satt for de i underkant to timene i vente. Etter å ha aktivt unngått traileren og latt være å lese noe om filmen i forkant, var jeg uviss på hva som ville komme.

Det eneste promo-materialet jeg hadde fått med meg var Andrew Garfields «Chicken Shop Date» med Amelia Dimoldenberg, som jo ble fjorårets rom-com på småle elleve minutter. Som de fleste andre som har sett denne videoen, satt jeg igjen med et ønske om mer. *We Live in Time* dekket en del av dette behovet.

Vi møter Tobias (Andrew Garfield) i en bølgedal. Han går gjennom en skilsmisse, har flyttet hjem til faren, og virker smått uinteressert i jobben sin. Samme dag som han skal signere skilsmissepapirene, treffer han Almut

(Florence Pugh). Eller rettere sagt, hun treffer ham. Med bilen sin. Dette starter en romanse – og for publikum en tårefest uten like.

Gjennomgående i filmen er hopp i tid som kutter til ulike faser i forholdet deres. De første 30 minuttene oppleves hoppene hyppigere, og er litt irriterende. Det er vanskelig å få ordentlig med seg når de hopper, og det har en tendens til å skje hver gang man er på nære nippet til å sippe (som en slags uønsket «edging»). Likevel blir ikke dette et vedvarende problem, for etter den første halvtimen renner tårene kontinuerlig, og de stopper ikke før filmen er over.

Problemet, om man synes det er slitsomt med så mange tårer, er at man gråter av det triste, men også det virkelig hjertevarmende i denne filmen.

Er det ikke trist, så er det rørende på annet vis. Heldigvis er det pakket inn med en god mengde humor, så man humrer og småler innimellom tårene.

Det hverdagslige, det fine og det vonde får oss til å forelske oss i dette paret, som hele tiden kjemper seg gjennom livet, alltid med utgangspunkt i kjærligheten de føler for hverandre. Det er et nydelig portrett av to mennesker som finner hverandre i 30-årene, hvor hva man ønsker å få ut av livet raskt blir et tema. Det føles ekte å se dem sammen, perfekt uperfekt, i en urettferdig verden.

Så, ser du etter en tårefylt kinoopplevelse nå på nyåret, er dette en anbefaling. Bare sørg for å ta med en brus, lommetørkler og en god skulder å gråte på.

La deg forhekse av WICKED

Foto: Universal Pictures

Musikk, latter og tårer er det du sitter igjen med etter *Wicked*. En uforglemmelig opplevelse med rosa og grønt venter deg.

TEKST: Mille Eftang Meinich | ILLUSTRASJON: Hedda Spro Larssen

Endelig har den verdensberømte og folkekjære musikalen *Wicked* blitt filmatisert. Regissør Jon M. Chu har tatt på seg oppgaven, og med Cynthia Erivo og Ariana Grande i hovedrollene som henholdsvis Elphaba og Glinda, har filmen tatt verden med storm.

Chu har vært lojal mot den originale historien til musikalen, som foregår i universet til *Trollmannen fra Oz*. Med et allerede stjernespekter skuespillergalleri, nøler ikke Chu med å hedre den opprinnelige Broadway-opptredningen ved å gi en gjesteopptreden til Idina Menzel og Kristin Chenoweth, som var de første i rollene som Elphaba og Glinda.

Ved første øyekast er filmen full av sterke farger og underlige fasonger, som gir et førsteinntrykk av lavbudsjett-kulisser, men etter cirka fem minutter inn i filmen endret det seg. Dette er ekte kulisser av godt håndverk som må ha vært tidkrevende å lage. Fargene og fasongene drar deg raskt inn i en forfriskende boble som gjør at du ikke vil tilbake til din egen, grå virkelighet.

Eksepsjonelle kostymer og nydelig sminke bidrar til å gjøre filmen til et filmatisk mesterverk av en musikaladapsjon. Musikken er de samme elskede sangene som *Wicked* alltid har hatt, og Cynthia Erivo og Ariana Grande tar musiseringen til et nytt nivå. De veltrente stemmene deres passer godt med karakterene og tonene er alltid rene. Dette er utrolig imponerende ettersom de sang live under filminnspillingen.

Ariana Grande er i motsetning til Cynthia Erivo ikke musikalartist fra før, men leverer en stemmeteknikk som vi vanligvis ikke hører fra henne som artist. Musikalsangene har både operapartier og country-knekk, og Grande beviser at hun har en stemme som går langt utenfor spekteret vi vanligvis hører fra henne. Grande hører til i musikalbransjen hun også. Stemmene til Erivo og Grande utfyller hverandre praktfullt med hver sine unike verdier.

Det er mye musikk, og du glemmer ikke at dette er en musikal. Du glemmer heller din egen eksistens i den virkelige verden. Tross en spilletid på 2 timer og 40 minutter er det ikke ett kjedelig segment i filmen. Mellom mye latter og en rørende musikalsk opplevelse kommer tiden til å fly uten at du merker det.

Med en brå avslutning er det ikke annet å gjøre enn å se filmen og høre på filmmusikken om og om igjen helt til *Wicked part 2* kommer.

Zambias gjenoppståtte rock

Med uavhengighet og økonomisk vekst begynte den unge befolkningen i Zambia å lage egen zambisk musikk. Sterkt inspirert av Rolling Stones, Jimi Hendrix og den psykedeliske rocken fra USA ble Zambias egne zamrock til.

TEKST: Andreas Johnsen

Da Storbritannia forlot Zambia i 1964, var det en ung befolkning som skulle finne en egen identitet som zambiere. Som et tiltak for å bygge en nasjonal identitet innførte de nye myndighetene et påbud om at 90 prosent av musikken spilt på radioen måtte være zambisk. Dette åpnet døren for at landets ungdom kunne fylle vakuemet. Etter 76 år med britisk styre og vestlig innflytelse ble resultatet en egen afrikansk psykedelisk rock: zamrock.

WITCH var det første store bandet som kom fra zamrock-scenen. Deres første album *Introduction* kom ut i 1973. Da måtte de reise til Nairobi i Kenya for å få det spilt inn. Med sine utpregete klesstiler på linje med blant annet Mick Jagger og James Brown ble bandet store rockestjerner i både Zambia og nabolandene. På grunn av portforbud i Zambia spilte de konsertene sine i mange timer gjennom hele natten.

ALBUM: *Africa* av Amanaz, et av de mest populære zamrock-albumene. Foto: Now-Again Records

WITCH: Akronymet WITCH står for We Intend To Cause Havoc. Foto: Formidable mag

INSPIRERT: Tyler, The Creator samlet zamrock på sitt nye album *Chromakopia*. Foto: Tyler, the Creator Youtube

Sjangerens vekst

Etter WITCH var det mange musikere som fulgte etter. Navn som Rikki Illilonga, Musi-O-tunya, The Peace og AMANAZ. Særlig AMANAZ har fått oppmerksomhet i nyere tid for albumet *Africa*, som blir ansett som et av de beste zamrock-albumene gjenuttgitt digitalt.

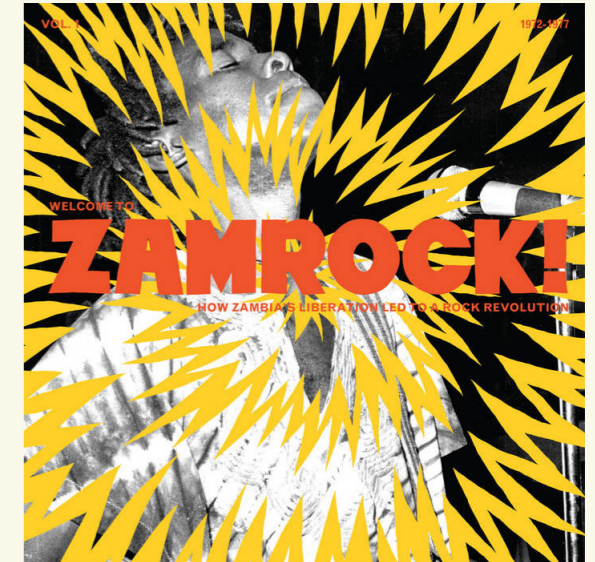
Tross sin store suksess i Zambia og naboland, levde zamrock et kort liv. Flere faktorer bidro til zamrockens bråe nedgang. Den aller største var nok aids-epidemien som tok livet til mange zamrockere, samtidig som DJ-ing ga mer variasjon i musikken som ble spilt under en konsert. Dette var å foretrekke blant publikumet under portforbudet. Sammen med økonomisk og politisk ustabilitet gjorde det det vanskelig å bringe musikken videre.

Nytt liv

Moderne artister har også latt seg inspirere av zamrock. Både Tyler, The Creator og Travis Scott har nylig samlet zamrock-artister. Tyler samlet Ngozi Family på sangen «Noid», mens Travis Scott bruker AMANAZ på «sirens».

Selv om mange av musikerne døde, og musikken med dem, har zamrock fått et nytt søkelys fra vesten. Interessen har blitt stor nok i nyere tid til at musikere fra både AMANAZ og WITCH har kunnet reise til Europa og USA for å spille konserter. Blant annet spilte det eneste gjenstående medlemmet fra WITCH, Emmanuel Jagari Chanda, en boiler room-konsert i London i 2017.

Med den økte interessen fra et nytt publikum har plateselskapet Now-Again Records gitt ut samleskivene *Welcome to Zamrock! Vol 1* og *2* med diverse artister og band fra den zambiske rockscenen. I dagens Zambia er ikke zamrock like stort som i vesten, men Afrikas psykedeliske rock lever videre gjennom band som Mdou Moctar og Etran de L'Air i Vest-Afrika.

SAMLESKIVE: *Welcome to Zamrock! Vol 1* består blant annet av Ngozi family, WITCH og Musi-O-Tunya. Foto: Now-Again Records

STIL: Bandet Musi-O-Tunya. Foto: Vinyl Me, Please

NYUTGIVELSE: Med nye bandmedlemmer ga WITCH ut albumet *ZANGO* i 2023. Foto: Magdalena Wosinka for The New York Time

At **strandhåndballjentene skal slippe** å måtte spille i truse kan enkelt forstås. Men at Magnus Carlsen på død og liv ikke skal spille sjakk i dressbukse er bare barnslig.

Selvsagt, et krav om å spille i penklær er i seg selv gammeldags og pretensiøst. Men det å oppføre seg som en bortskjemt unge burde en 34-åring være for god til.

Det at han lå i bakleksen av resultatlistene er nok ikke helt urelatert til oppførselen hans heller. Da fristet nok å nyte New York mer enn å spille én dag til i en turnering han allerede hadde tapt.

Fide-Sjef Emil Sutovskij satte foten ned, og hva gjør Carlsen? Jo, han sutrer til Fide-president Arkadij Dvorkovitsj til han får viljen sin allikevel.

Verdensmester er han uansett allerede, verdensmester i fjolleri.

Ikke bare det: Når han til slutt endte det hele med avtalt spill med sin gode venn Jan Nepomnjasitsjij så de begge kunne bli verdensmestere, blir det en fadese av et mesterskap.

Uverdigg en så stor sportsmann.

I andre utgave av Under Dusken i fjor fikk Norges idrettsforbund rødt kort for ikke å ha støttet opp under Mia Rusthens motorsykkel-ambisjoner.

I denne utgaven skal hun selv få gullball, men av grunner som gjør at vi helst skulle ha vært foruten å dele den ut.

15. juni. Misano-banen i Italia. 200 kilometer i timen. En litt for hard brems inn i en sving og så braser hun inn i reklameskiltene. Det tok fire dager før de visste om hun kom til å overleve.

Fire måneder senere må hun trene opp igjen hele høyresiden av kroppen, og med livet som gave har hun sagt fra seg drømmen om å komme i verdenstoppen. Kanskje kommer hun til å sette seg på en motorsykkel igjen, men for nå er det triatlon 22-åringen drømmer om.

Å få livet og planene ødelagt, for så å være så motivert til å komme seg i gang igjen og prøve noe nytt, er bemerkelsesverdigg og vel verdt hyllest.

TEKST: Kristoffer Ramsøy Fredriksen
ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

ARKIV

Hva syns du om Dusken?

Dette var spørsmålet vi stilte til studenter på Lade og NTH. Vi fikk både ros og ris, samt en del gode råd og forslag. Stort sett kan en si at Rød Front'ere synes UD har blitt mye dårligere, mens de fleste andre synes den har blitt noe bedre, selv om de konservative fortsatt stiller seg meget skeptisk til Dusken.

Helga Hole (NLHT) og Gunnar Houen (tidligere NTH'er) satt og sluppet av da Duskens utsendte forstyrret.

-Leser dere UD ofte ?

Gunnar: Jeg leser den veldig sjelden nå. Men jeg husker faktisk Dusken fra den tida da den var rød utenpå. (før 1970)

Helga: Jeg leser heller ikke UD så veldig ofte.

-Hva synes dere om UD ?

-UD er veldig klart ensidig. Den bør ta opp saker på helt andre måter enn vanlige aviser gjør. Dere kan utrette mye på det feltet.

-En studentavis bør ikke begrenses av partihensyn. Enhver bør kunne skrive fritt, uten at en dermed skal la det flyte ut. Forbilde kunne være noe slikt som Gula Tidend (Bergen) som er svært ukonvensjonell. Jeg ønsker at Dusken skal være svært seriøs, men gjerne litt rar også.

-Går det ikke an for en redaktør å sette seg litt ut over det partipolitiske ?

-Avisa må kunne få til noe ved å skjære igjennom tradisjonelle forestillinger om hva som er mulig å ta opp. (Til slutt foreslo Gunnar en ny vri, nemlig at han skulle ta bilde av undertegnede, og ikke omvendt. Forslaget nedstemt med 1 mot 2 stemmer.)

Ellers fikk vi forslag om å dekke mer av det som gikk for seg i forskjellige råd og komiteer på skolene. Flere ville ha mer kultur, og da helst lokalkultur. En student foreslo at vi burde komme med et ekstranummer i begynnelsen av skoleåret for de nye studentene

På Lade traff vi mange Rød Front'ere som var villige til å si noe om Dusken.

-Leser dere UD ofte ?

-Ja, hver eneste gang.

-Hva synes dere om UD ?

-Den er dårlig. Tåler ikke sammenligning med tidligere semestre. Dere har altfor få tema, og de tema dere har, er elendige. Dekningen av streiker og streikebevegelser er også dårlig. Dessuten er UD lite saklig, spesielt burde møte-referatene bli mer saklige. Og en ting til. Dere må være mer nøye med å signere artiklene.

På NTH traff vi Bertil Rønning, 4. bygg.

-Leser du UD ofte ?

-Ja, jeg ser i hvert fall igjennom den som regel.

-Hva synes du om UD ?

-Jeg synes Dusken har blitt adskillig bedre dette semesteret - jeg er ikke akkurat noen Rød Fronter. Det med sportssida er positivt. Bra at UD har såpass mye debatt, men jeg synes fortsatt Dusken er for mye av et partiorgan, selv om det har bedret seg betraktelig i forhold til tidligere semestre. For å nevne en ting til, så synes jeg at forhåndsmøtet av konserter ol. er meget bra.

STREIK
på Hustad & Co.

sjå side 3 og 4

SEND STØTTE
TIL

AKSJONSKOMITEEN FOR
HUSTADARBEIDERNE
POSTBOKS 1628
7001 TRONDHEIM
POSTGIRO 907.54.58

ARBEIDSLØS JUL

Vi som er dømt til livet i grøbeingårdenes by feirer idag en solfest for ham, som er født påny.

Vi har fått tyve kroner å feire hans komme med ! For dem har vi kjøpt en julegran og en hel sekk ved.

For dem har vi kjøpt en bayer og et stykke hestekjøtt. Det siste skal minne om stallen, hvor frelseren ble født.

De fattiges herre og mester ! Det var ikke godt for ham. Han henges tilslutt på korset midt mellom synd og skam.

Godt det er bare en skrøne at Kristus er kommet påny. Så blir det en fattig mindre å nagle på kors i vår by.

Vi i de mørke gater feirer idag en fest. Til jul får vi tyve kroner, til påske: Korsfest ! Korsfest !

RUDOLF NILSEN,
(fra Samlede dikt, gyldendal)

NESTE DUSK KOMMER 20. JANUAR.

STOFFRIST ONSDAG 12. JANUAR KL. 19.00

KRYSSORD

TEKST: Kjersti Eline Stuen
FOTO: Lan La

TERNING-FORMEDE	HIVER		UD		
GRYTERETT	UTEN SUKKER				
NETTMANN			TÅLE		
MEDIUM					
				KVINNEN	GAMMEL-DAGS
					GRUNN-STOFFET
RAMMEST					
TOPPENE					
KAPPLØP					TALL
			LETTE		
			... WEST		
LEDER	ARRANGEMENT		HIGEN (ENG.)		
	TYPE SKJERM		INDEKS (FORK.)		
					DRIKK
RESTAURANT					
DESKTOP-VIRTUALISERING (FORK.)				SPIS	
			GLATT		

KVISS

TEKST: Jonas Drabløs Røisland

- Hva heter hovedpersonen i serien *Lilyhammer*?
- Hva er hovedstaden på Grønland?
- Hvor mange presidenter har USA hatt?
- Hvilken dato er kinesisk nyttår 2025?
- Hva heter den ganske tyske, grådige karakteren i *Charlie og sjokoladefabrikken*?
- Hva er Norges lengste offisielle stedsnavn?
- Hvilken fotballklubb tar David Moyes nå over?
- Hvilket dyr er størst av løve og tiger?
- Hvor var Idi Amin president?
- Hva kalles en «uløselig» knute?
- Når ble de første paralympiske lekene holdt?
- Hva reklamerte Johannes Klæbo for i reklamefilmen som nylig ble trukket?
- Hvilken kunstbevegelse er Salvador Dali kjent for?
- Hvor mange timer i døgnet er et dovendyr gjennomsnittlig i bevegelse?
- Hvem er kjent for sangen «California Dreamin'»?
- Hva heter kongen av Spania?
- Fullfør ordtaket: Det er lett å skjære tykt av ...
- På hvilket hotell lever Zach og Cody sine søte liv?
- Hvor mange farger er det i flagget til Sør-Korea?
- Hva er verdens største fisk?

1) Frank Tagliano, alias Giovanni Henriksen. 2) Nuk. 3) 46. 4) 29. januar. 5) Augustus Cloop. 6) Øvrørnefjeldstakskløtt. 7) Everton. 8) Tiger. 9) Uganda. 10) En gordisk knute. 11) 1960. 12) Nidar/Seigmenn. 13) Surrealisme. 14) Fire timer. 15) The Mamas & the Papas. 16) Felipe VI. 17) ... en annen manns ost. 18) The Tipton Hotel. 19) Fire. 20) Hvalhai.

HVEM ER DU I BARNEHAGEN?

ILLUSTRASJON: Kian Nouri

0–5 poeng:

GUTTEN SOM SPISER SAND: Du kan glimte til med litt uforventet kunnskap her og der, men stort sett er du i din egen verden og spiser sand.

6–10 poeng:

JENTA PÅ HUSKEN: Du har uforløst potensial og folk liker deg, men du er imidlertid bare interessert i å huske.

11–15 poeng:

«STIRREREN»: Du får med deg mye der du sitter i hjørnet og stirrer. Din kunnskap er stor, men du får det ikke alltid frem fordi du bare skal stirre og ikke snakke.

16–20 poeng:

«LEDEREN»: Barnehagen er din yngleplass og alle digger deg. Du styrer sjappen og har en finger med i alt.

Send inn løsningsordet til avisredaktor@studentmediene.no innen 04.02.2025 og vær med i trekningen av Under Duskens egne kryssordgenser!

Spit, frå lågtysk: erting, krenking, spott
 Trondhjems frieste presse

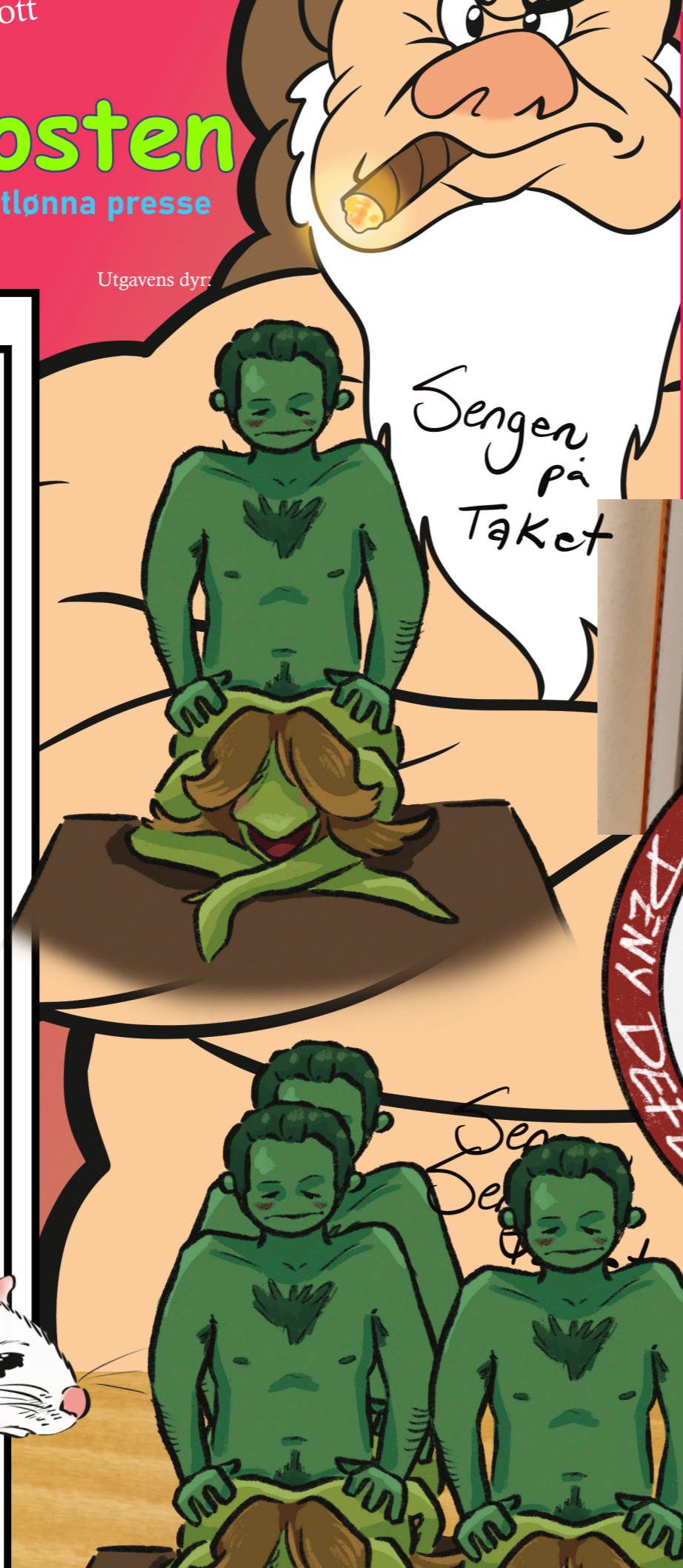
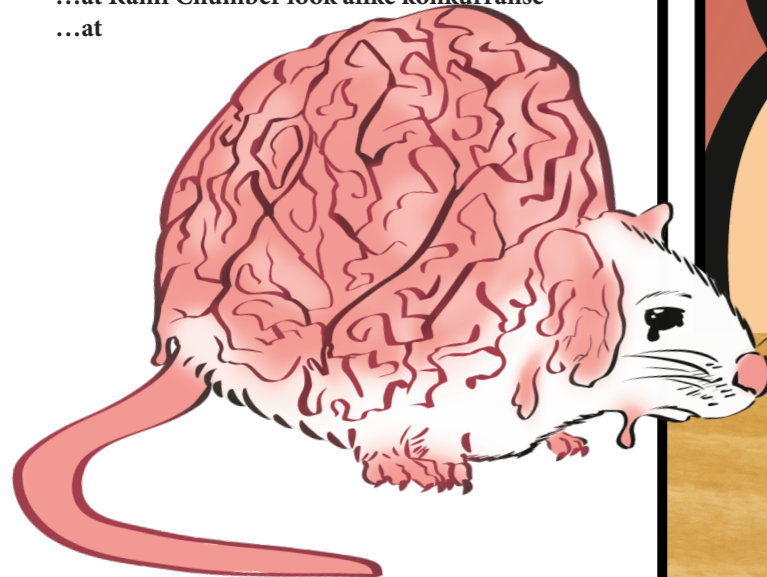
Spitposten

NORGES MEST lavtlønna presse

Utgavens dyr:

Registrerer:

- ...at Velkommen til 2025!
- ...at hadde du en fin jul?
- ...at fikk du alt du ønsket deg?
- ...at spurte bestemor deg hvor mange du har pult?
- ...at nyttårsfortsett
- ...at nyttårsbegynnemed
- ...at nyttårssluttemed
- ...at Fitteblekka simper for Palestina
- ...at men kun leirene på Gløshaugen
- ...at og kun om de er frysne på tottelottene sine
- ...at gerilja-journalister
- ...at sterk start for årets nyord
- ...at mannedo lukter stramt urin
- ...at kjønnssegregering
- ...at det ordner seg
- ...at mer doomscrolling i 2025
- ...at kan vi få en av de gutta som spør 14-åringer om body count opp til Trondheim please?
- ...at kan ikke alle sende bodycounten sin til tips@underdusken.no?
- ...at gjengen på taket vet de kan få det om de vil
- ...at lurar på hva deres bodycount er
- ...at swingers-gjengen på taket
- ...at betong er ut
- ...at marmor er inn
- ...at arkitortur
- ...at korintiske søyler kan pule meg i ræva
- ...at Kulturredaksjonen gleder seg til swingerfest hos moren din
- ...at Kulturredaksjonen gleder seg til dokumentarserien om Luigi Mangione
- ...at med Rami Chumber i hovedrolle
- ...at Rami Chumber look alike konkurranse
- ...at

Under Dusken mener:

Ikke gaa ud av huset før frontallapen er ferdig utviklet!

Studentbyen er full av dumdristige akademikeraspiranter. Vokt dem! Før de vet ordet av det sitter de fast i en grøftkant med hovedet full av dårlige ideer og magen full av dram. Vi raader alle vaare læsere til å bli hjemme til utviklingen av frontallappen er fullbyrdet. Det rygtes visstnok at det er her de fleste ulykker skjer, men disse tallene er selvsagt ikke proporsjonelle til hvor ofte du sjangler over Elgseter bro. Det er dermed ikke sagt at ingen forbehold bør tas i hjemmet heller. I denne udgaven av Fitteblekka kan du løse kryssordet og bli med i trekningen av vår egne Duskehjelm. Her faar du studenterluen og trygghed i ett og samme hovedplagg! Bevare meg vell!

BINGO FOR 2025!

Vinneren får en romantisk kveld med fitteblekkas reportasjeredaktør

Prisen på Jarlsberg bikker 200kr	Gahr-Støre blir skutt	Førstnevnte fører til sistnevnte	En kjent influenser blir gravid
En ukjent influenser blir gravid	Tarmproblemer blir ikke bare allment akseptert, men også oppfattet som litt sexy mellom mars og mai.	Bombetrussel på samf	Du greier en hvit helg
Grønland overtatt av Norge (igjen)	Samfundetleder kaster et fat på noen (igjen)	MaRcUs og MaRTiNuS på samf	Noen puler på do hjemme hos akkurat deg
Samfundetleder skriver komme om å ha på seg jeans	sjakk i skjørt	Rami Malek blir ny grønlands-president	Kent Ranum betaler uteliggere for å stille opp med høyre-caps for en politisk markering

Utgavens dyr: Brainrotten
 Brainrotten er i gnagerslekten og livnærer seg på menneskehjerner, hovedsaklig unge. Den gnager seg gjennom hjernebarken og forgifter pariatallappen før den går løs på lillehjernen. Brainrotten elsker en god do-scroll eller tik-tok-session i senga. Med sine invaderende natur og skarpe klør er rotten både overlevelsesdyktig og smart - dens ofre; ikke likeså.

Ett år siden sist?

Da er det på tide å plukke opp tråden

Kryss av årets første to-do, og bestill en tannsjekk
ved en av våre klinikker i dag:

Oris Dental Leutenhaven | Oris Dental Sanden
Oris Dental Munkegata | Oris Dental Sirkus Shopping
Oris Dental Lykkegården (tidligere Trondheim Torg)

